ECCLESIASTICUS

THE FRAGMENTS HITHERTO RECOVERED OF THE HEBREW TEXT IN FACSIMILE

FACSIMILES OF THE FRAGMENTS

HITHERTO RECOVERED OF

THE BOOK OF ECCLESIASTICUS

IN HEBREW

OXFORD
UNIVERSITY PRESS
LONDON: HENRY FROWDE

CAMBRIDGE
UNIVERSITY PRESS
LONDON: C. J. CLAY & SONS

MDCCCCI

BS
7623
1901

OXFORD: HORACE HART
PRINTER TO THE UNIVERSITY

THE LIBRARY
Trinity College
TORONTO, - CAN

EXPLANATORY NOTE

THE fragments of the Hebrew Ecclesiasticus have been edited as follows:—

MS. A.

(*a*) 8 pp. belonging to the Taylor-Schechter collection in the University Library, Cambridge, containing chapters iii, 6^b to vii, 29^a and xi, 34^b to xvi, 26^a, edited by Schechter and Taylor in 'The Wisdom of Ben Sira,' Cambridge, 1899.

(*b*) 4 pp. belonging to E. N. Adler, containing chapters vii, 29 to xii, 1 +, edited by him in the 'Jewish Quarterly Review' for April, 1900, pp. 466 *sqq.*

MS. B.

(*c*) 14 pp. belonging to the Taylor-Schechter collection, containing chapters xxx, 11 to xxxi, 11; xxxii, 1^b to xxxiii, 3; xxxv, 11 to xxxvi, 26; xxxvii, 27 to xxxviii, 27^b; xlix, 12^c to the end, edited with (*a*).

(*d*) 4 pp. in the British Museum, containing chapters xxxi, 12 to xxxi, 31; xxxvi, 24 to xxxvii, 26, edited by G. Margoliouth in the 'Jewish Quarterly Review' for October, 1899, pp. 1 *sqq.*

(*e*) 2 pp. (the first leaf found) belonging to Mrs. Lewis and Mrs. Gibson, containing chapters xxxix, 15^c to xl, 8, edited by Schechter in the 'Expositor' for July, 1896, pp. 1 *sqq.*, and afterwards with (*f*).

(*f*) 18 pp. in the Bodleian Library, Oxford, containing chapters xl, 9

to xlix, 11, edited together with (*e*) by Cowley and Neubauer in 'The Original Hebrew of a portion of Ecclesiasticus,' Oxford, 1897.

MS. C.

(*g*) 4 pp. belonging to the Taylor-Schechter collection, containing chapters iv, 23, 30, 31; v, 4–7^{c}, 9–13+; xxv, 8, 13, 17–24; xxvi, 1, 2^{a}, edited by Schechter in the 'Jewish Quarterly Review' for April, 1900, pp. 456 *sqq.*

(*h*) 2 pp. in the library of the Consistoire israélite (Paris), containing chapters vi, 18^{b}, 19, 28, 35; vii, 1, 4, 6^{ab}, 17, 20, 21, 23–25, edited by I. Lévi in the 'Revue des Études Juives' for Janvier—Mars, 1900, pp. 1 *sqq.*

(*i*) 2 pp. belonging to M. Gaster, containing chapters xviii, 31^{b} to xix, 3^{b}; xx, 5–7, 13; xxxvii, 19, 22, 24, 26, edited by him in the 'Jewish Quarterly Review' for July, 1900, pp. 688 *sqq.*

MS. D.

(*k*) 2 pp. in the library of the Consistoire israélite (Paris), containing chapters xxxvi, 29 to xxxviii, 1^{a}, edited with (*h*).

The chapters and verses are numbered in accordance with Swete's Greek text.

CONTENTS

AND ORDER OF THE FRAGMENTS

MS. A :—

Ecclus. iii, 6^b—iv, 10^b
iv, 10^c—v, 10^a
v, 10^b—vi, 30
vi, 31—vii, 29^a
vii, 29^a—ix, 2^a
ix, 2^a—x, 12^a

Ecclus. x, 12^a—xi, 10
xi, 11—xii, 1 +
xi, 34^b—xiii, 6^b
xiii, 7^b—xiv, 11^b
xiv, 11^b—xv, 19^a
xv, 19^b—xvi, 26^a

MS. B :—

Ecclus. xxx, 11 — xxx, 24^b
xxx, 24^c — xxxi, 11
xxxi, 12 — xxxi, 21
xxxi, 22^c — xxxi, 31
xxxii, 1^b — xxxii, 13^d
xxxii, 14 — xxxiii, 3
xxxv, 11 — xxxv, 26^d
xxxvi, 1 — xxxvi, 26
xxxvi, 24—xxxvii, 9
xxxvii, 11 — xxxvii, 26
xxxvii, 27 — xxxviii, 12
xxxviii, 13 — xxxviii, 27^b
xxxix, 15^c — xxxix, 28
xxxix, 29 — xl, 8
xl, 9 — xl, 26^b
xl, 26^c — xli, 9^a
xli, 9 — xli, 22
xlii, 1 — xlii, 11^d
xlii, 11^e — xlii, 23

Ecclus. xlii, 24 — xliii, 17^b
xliii, 17^c — xliii, 33
xliv, 1 — xliv, 16
xliv, 17 — xlv, 4
xlv, 5 — xlv, 13
xlv, 14 — xlv, 23^a
xlv, 23^b — xlvi, 6^d
xlvi, 6^e — xlvi, 18
xlvi, 19 — xlvii, 10
xlvii, 11 — xlvii, 23^b
xlvii, 23^c — xlviii, 12
xlviii, 12^c — xlviii, 22^b
xlviii, 24 — xlix, 11
xlix, 12^c — l, 10
l, 11 — l, 22^b
l, 22^c — li, 5
li, 6^b — li, 12 +
li, 12 + — li, 20
li, 21 to the end

MS. C :—

Ecclus. iv, 23, 30, 31 ; v, 4 — v, 7^b
v, 7^c ; v, 9 — v, 13 +
vi, 18^b, 19, 28, 35 ; vii, 1, 4, 6^a
vii, 6^b, 17, 20, 21, 23–25

Ecclus. xviii, 31^b — xix, 3^b ; xx, 5, 6
xx, 7 ; xxxvii, 19, 22, 24, 26 ; xx, 13
xxv, 8, 13, 17—20^a
xxv, 20^b—24 ; xxvi, 1, 2^a

MS. D :—

Ecclus. xxxvi, 29—xxxvii, 12^a

Ecclus. xxxvii, 12^b—xxxviii, 1^a

ומכבד אמו · בני במאמר ובמעשה כבד אביך בעבור ישיגוך
כל ברכות · ברכת אב תיסד שרש וקללת אם תנתש נטע ·
אל תתכבד בקלון אביך כי לא כבוד הוא לך · כבוד איש כבוד
אביו ומרבה חטא מקלל אמו · בני התחזק בכבוד אביך ואל
תעזבהו כל ימי חייך · וגם אם יחסר מדעו עזוב לו ואל תכלים
אותו כל ימי חייו · צדקת אב לא תמחה ותמור חטאת היא
תנתע · ביום צרה תזכר לך כחם על כפור להשבית עוניך · כי תנטע
מזיד בוזה אביו ומכעיס בוראו מקלל אמו · בני בעשרך
התהלך בענוה ותאהב מנותן מתנות · מעט נפשך מכל
גדולת עולם ולפני אל תמצא רחמים · כי רבים רחמי אלהים
ולענוים יגלה סודו · פלאות ממך אל תדרוש ומכוסה
ממך אל תחקור · במה שהורשית התבונן ואין לך עסק
בנסתרות · וביותר ממך אל תמר כי רב ממך הראית · כי
רבים עשתוני בני אדם ודמיונות רעות מתעות · לב כבד
תבאש אחריתו ואוהב טובות ינהג בהם · לב כבד ירבו
מכאוביו ומתחולל מוסיף עון על עון · באין אישון יחסר
אור ובאין דעת תחסר חכמה · אל תרוץ לרפאות מכת לץ
כי אין לה רפואה כי מנטע רע נטעו · לב חכם יבין משלי
חכמים ואזן מקשבת לחכמה תשמח · אש לוהטת יכבו מים
כן צדקה תכפר חטאת · פועל טוב יקראנו בדרכיו ובעת
מוטו ימצא משען · בני אל תלעג לחיי עני ואל תדאיב נפש
עני ומר נפש [illegible] ונפש חסירה אל תפוח ואל תתעלם ממדכדכי
נפשו · [illegible] מעי דך וקרב עני אל תכאיב · אל תמנע מתן
מסכינך ואל תבזה שאלות דל ולא תתן לו מקום לקללך ·
צועק מר רוח בכאב נפשו ובקול צעקתו ישמע צורו ·
האהב לנפשך לעדה ולשלטון עוד הכאף ראש · הט לעני
אזנך והשיבהו שלום בענוה · הושע מוצק ממציקו ואל
תקוץ רוחך במשפט יושר · היה כאב ליתומים ותמור בעל
לאלמנות ·

MS. A. Ecclus. iii, 6b—iv, 10b

MS. A. Ecclus. iv, 10[c]—v, 10[a]

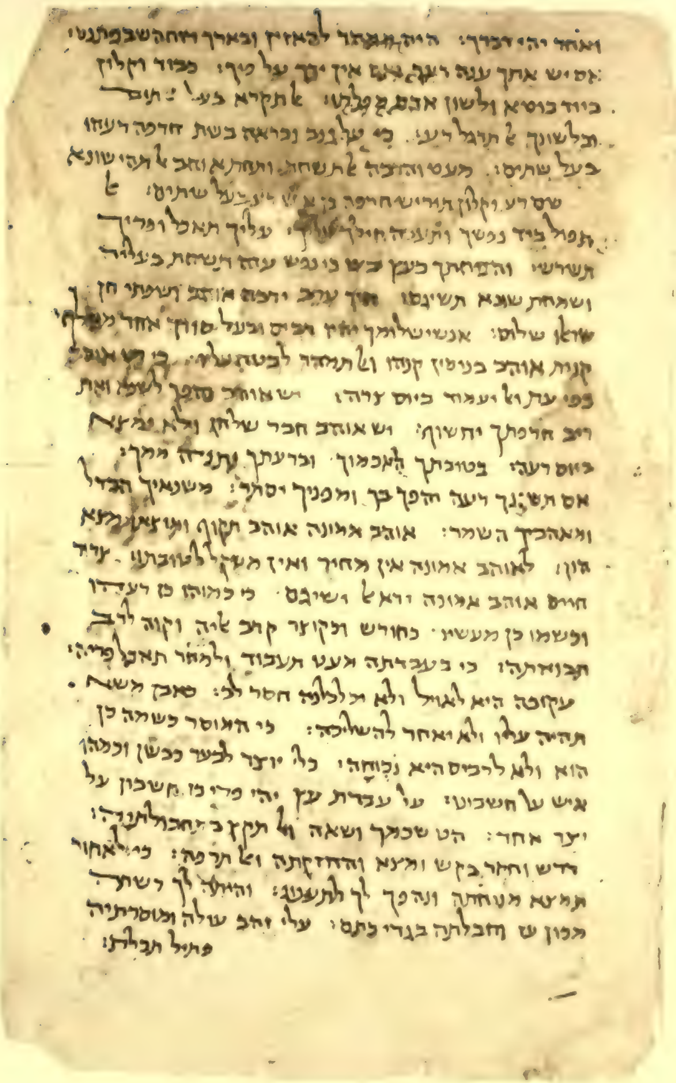

ואחד יהי דברך׃ היה ממהר להאזין ובארך רוח השב פתגם׃
אם יש אתך ענה רעך ואם אין ידך על פיך׃ כבוד וקלון
ביד בוטא ולשון אדם מפלתו׃ אל תקרא בעל שתים
ובלשונך אל תרגל רע׃ כי על גנב נבראה בשת חרפה רעהו
בעל שתים׃ מעט והרבה אל תשחת ותחת אוהב אל תהי שונא
שם רע וקלון תוריש חרפה כן איש רע בעל שתים׃ אל
תפל ביד נפשך ותבעה חילך נפשך׃ עליך תאכל ופריך
תשרש׃ והניחתך כעץ יבש כי נפש עזה תשחת בעליה
ושמחת שונא תשיגם׃ חיך ערב ירבה אוהב ושפתי חן
שואלי שלום׃ אנשי שלומך יהיו רבים ובעל סודך אחד מאלף׃
קנית אוהב בנסיון קנהו ואל תמהר לבטח עליו׃ כי יש אוהב
כפי עת ואל יעמוד ביום צרה׃ יש אוהב נהפך לשנא ואת
ריב חרפתך יחשוף׃ יש אוהב חבר שלחן ולא ימצא
ביום רעה׃ בטובתך הוא כמוך וברעתך יתנדה ממך׃
אם תשיגך רעה יהפך בך ומפניך יסתר׃ משנאיך הבדל
ומאהביך השמר׃ אוהב אמונה אוהב תקוף ומוצאו מצא
הון׃ לאוהב אמונה אין מחיר ואין משקל לטובתו׃ צרור
חיים אוהב אמונה ירא אל ישיגם׃ כי כמוהו כן רעהו
ושמו כן מעשיו׃ כחורש וכקוצר קרב אליה וקוה לרב
תבואתה׃ כי בעבדתה מעט תעבוד ולמחר תאכל פריה׃
עקובה היא לאויל ולא יכלכלנה חסר לב׃ כאבן משא
תהיה עליו ולא יאחר להשליכה׃ כי המוסר כשמה כן
הוא ולא לרבים היא נכוחה׃ כלי יוצר לבער כבשן וכמהו
איש על חשבונו׃ על עבדת עץ יהי פרי כן חשבון על
יצר אחד׃ הט שכמך ושאה ואל תקץ בתחבולתיה׃
דרש וחקר בקש ומצא והחזקתה ואל תרפה׃ כי לאחור
תמצא מנוחתה ונהפך לך לתענוג׃ והיתה לך רשתה
מכון עז וחבלתה בגדי כתם׃ עלי זהב עלה ומוסרתיה
פתיל תכלת׃

MS. A. Ecclus. v, 10b—vi, 30

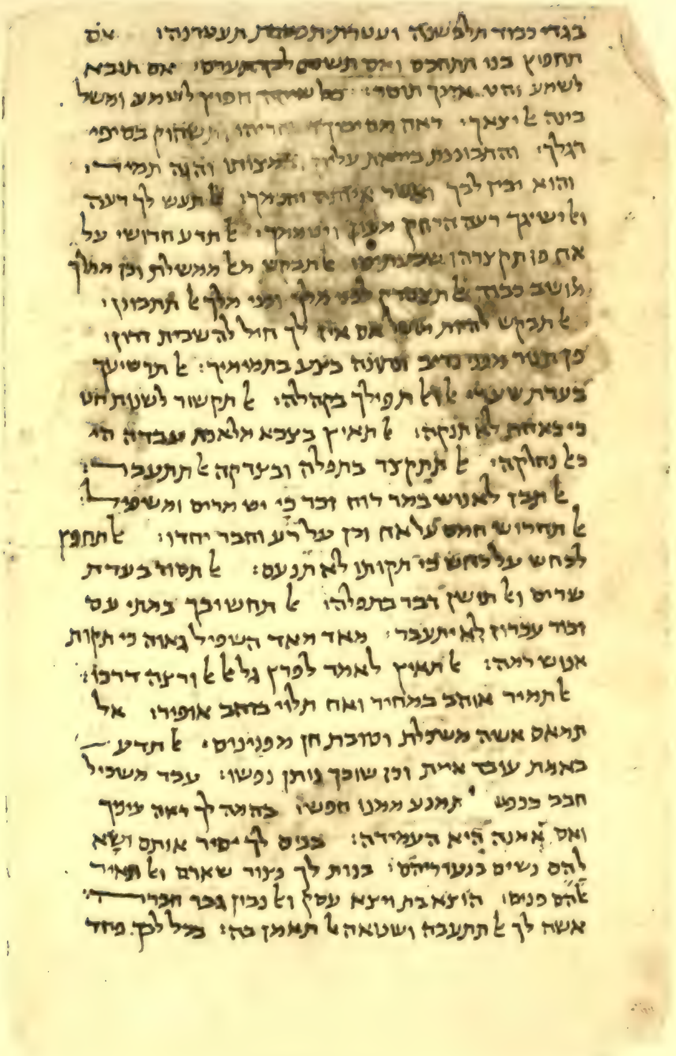

MS. A. Ecclus. vi, 31—vii, 29[a]

MS. A. Ecclus. vii, 29^{a} — ix, 2^{a}

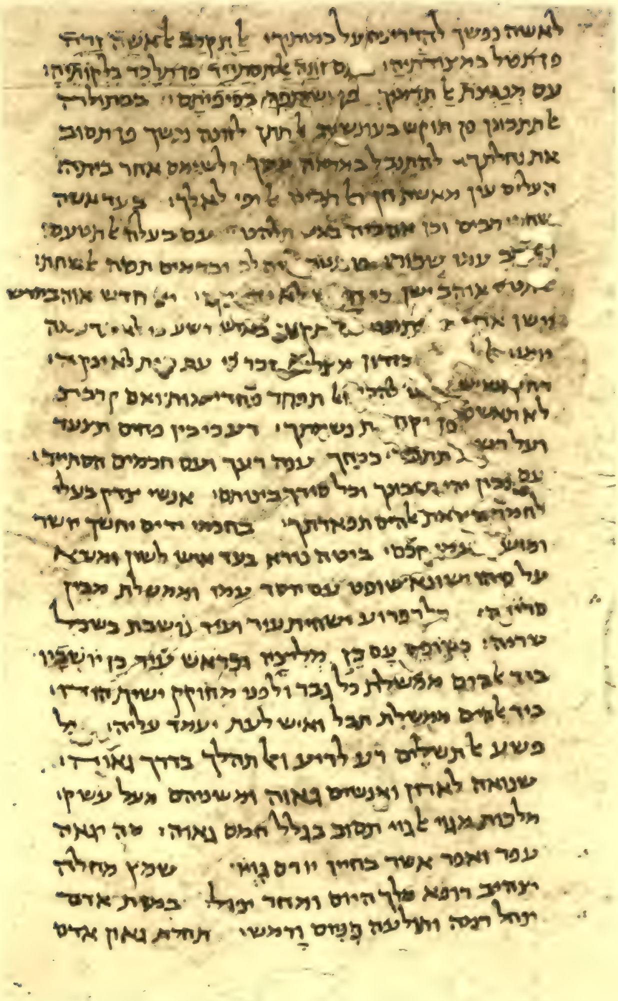

MS. A. Ecclus. ix, 2[a]—x, 12[a]

MS. A. Ecclus. x, 12ª—xi, 10

MS. A. Ecclus. xi, 11—xii, 1+

ויהפכך ממשפחתך היטב לצדיק ומצא תשלומת אם
לא ממנו מייי: אין טובה למנוח רשע וגם צדקה לא
עשה: פי שנים רעה תשיג בעת צורך בכל טובה תגיע
אליו: כלי לחם אל תתן לו למה בם יקבילך: כי גם אל
שונא רעים ולרשעים ישיב נקם: תן לטוב ומנע מרע
הכין מר ואל תתן לזר: לא יודע בטובה אוהב ולא
יכוסה ברעה שונא: בטובת איש גם שונא ריע וברעתו
גם ריע בודד: אל תאמין בשונא לעד כי כנחשת רועו יחליא:
וגם אם ישמע לך ויהלך בנחת תן לבך להתירא ממנו
היה לו כמגלה רז ולא ימצא להשחיתך ודע אחרית
קנאה: אל תעמידהו אצלך למה יהדפך ויעמד תחתיך
אל תושיבהו לימינך למה יבקש מושבך: ולאחור תשיג
אמרי ולאנחתי תתאנח: מי יוחן חובר נשוך וכל
הקרב אל חית שן: כן חובר אל אשת זדון ומתגלל עו
בעונתיו לא ישבר: עד תבער בו אש כאשר יבוא
עמך לא יתגלה לך ואם תפול לא יפול להציל עד עת
עמד לא יופיע ואם נמוט לא יתכלכל: בשפתיו יתמהמה
צר ובלבו יחשוב מהמרות עמוקות: וגם אם בעיניו
ידמיע אויב אם מצא עת לא ישבע דם: אם רע
קראך נמצא שם כאיש תומך יתפש עקב: ראש
יניע והניף ידו ולרוב לחש ישנא פנים: נוגע בזפת
תדבק ידו וחובר אל לץ ילמד דרכו:
מה
כבד ממך מה תשא ואל עשיר ממך מה תתחבר:
מה יתחבר פרור אל סיר אשר הוא נוקש בו והוא נשבר
או מה יתחבר עשיר אל דל: עשיר יעוה הוא יתנוה
ועל דל נעוה הוא יתחנן: אם תכשר לו יעבד בך ואם
תכרע יחמל עליך: אם שלך ייטיב דבריו עמך וירששך
ולא יכאב לו: צורך לו עמך והשיעך ושוחק לך והבטיחך

MS. A. Ecclus. xi, 34b—xiii, 6b

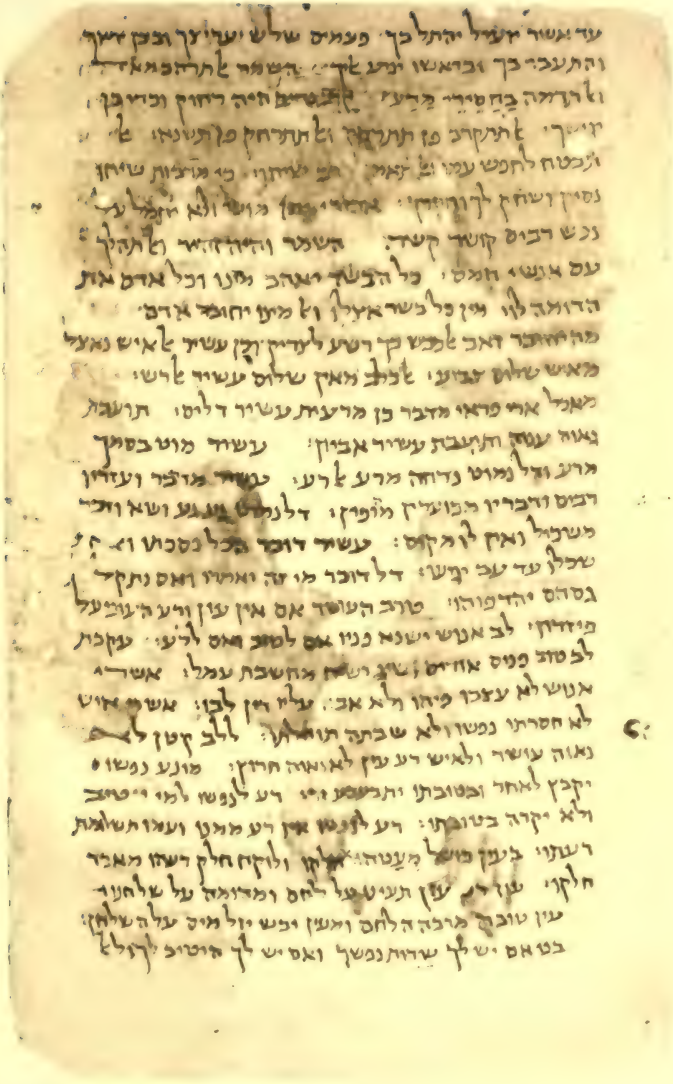

MS. A. Ecclus. xiii, 7[b]—xiv, 11[b]

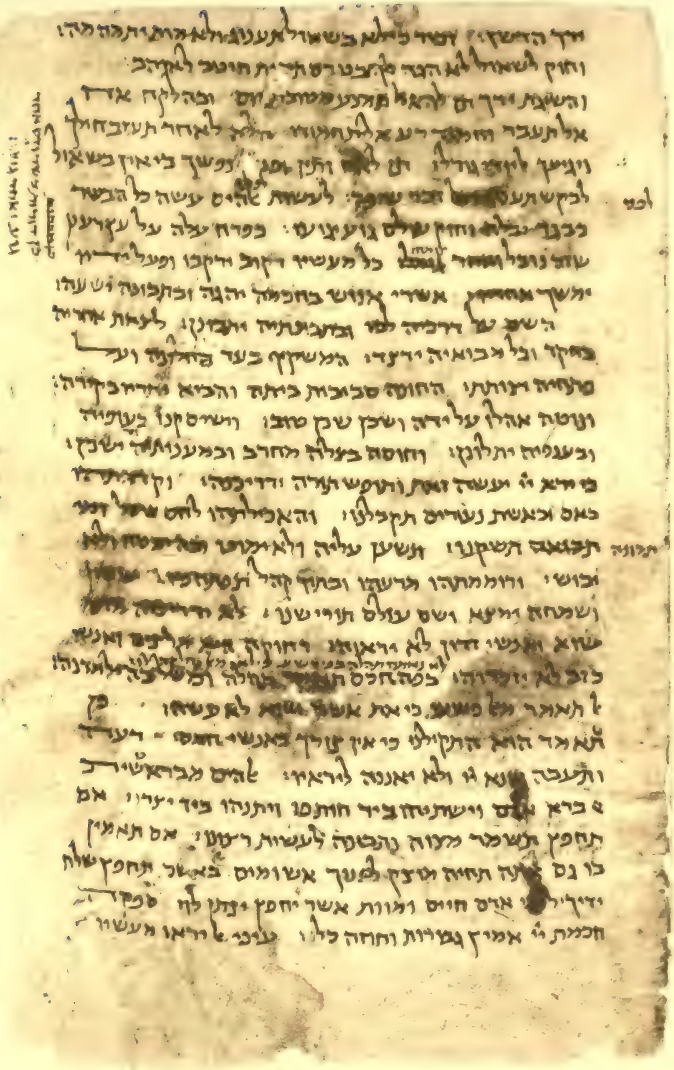

MS. A. Ecclus. xiv, 11b—xv, 19a

והוא יכיר על כל מפעל איש: לא צוה אנוש לחטוא ולא החלים
אנשי כזב: ולא מרחם על עושה שוא ועל מגלה סוד: אל
תתאוה תואר נערי שוא ואל תשמח בבני עולה: וגם אם פרו אל
תבע בם אם אין אתם יראת ייי: אל תאמין בחייהם ואל תבטח
בעקבותם כי לא יהיה להם אחרית טובה: כי טוב אחד
עושה רצון מאלף ומות ערירי ממי שיהיו לו בנים רבים
ומאחרית זדון: מאחד ערירי ירא ייי תשב עיר ומשפחת
בוגדים תחרב: רבות כאלה ראתה עיני ועצומות כאלה שמעה
אזני: בעדת רשעים יוקדת אש ובגוי חנף נצתה חמה:
אשר לא נשא לנסיכי קדם המורים עולם בגבורתם: ולא
חמל על מגורי לוט המתעברים בגאותם: ולא חמל
על גוי חרם הנורשים בעונם: כן שש מאות אלף רגלי
הנאספים בזדון לבם: ואף כי אחד מקשה ערף תמה זה אם
ינקה: כי רחמים ואף עמו ונושא וסולח ועל רשעים
יניח רגזו: כרב רחמיו כן תוכחתו איש כמפעליו ישפטו
לא לא ימלט בגזל עול ולא ישבית תאות צדיק לעולם: כל
העושה צדקה יש לו שכר וכל אדם כמעשיו יצא לפניו
ייי הקשה את לב פרעה אשר לא ידעו שמעשיו
מגולין תחת השמים רחמיו יראו לכל בריותיו ואורו
ושבחו חלק לבני אדם: אל תאמר מאל נסתרתי ובמרום מי
יזכרני: בעם כבד לא אודע ומה נפשי בקצות רוחות כל בני
אדם: הן השמים ושמי השמים ותהום וארץ: ברדתו
עליהם עומדים בפקדו ורגשו: אף קצבי הרים ויסודי
תבל בהביטו אליהם רעש ירעשו: גם עלי לא ישים לב
ובדרכי מי יתבונן: אם חטאתי לא תראני עין או אם אכזב
בכל סתר מי ידעו: מעשה צדק מי יגידנו ומה תקוה כי אצוק
חוק: חסרי לב יבינו אלה וגבר פותה יחשב זאת: שמעו
אלי וקחו שכלי ועל דברי שימו לבי: אביעה במשקל רוחי
ובהצנע אחוה דעי: בברא אל מעשיו מראש על חייהם

MS. A. Ecclus. xv, 19b – xvi, 26a

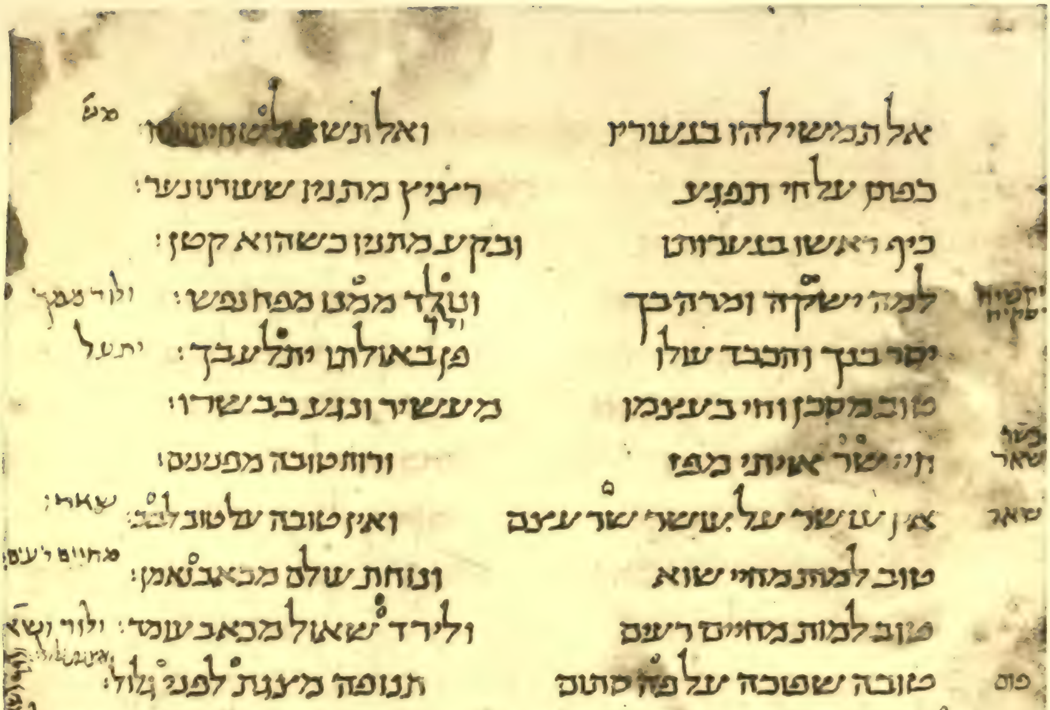

אל תמשילהו בנעוריו ואל תש[illegible]
כפתן על חי תפגע ריציץ מתניו שעודנו נער:
כוף ראשו בנערותו ובקע מתניו כשהוא קטן:
למה ישקיח ומרה בך ונולד ממנו מפח נפש:
יסר בנך והכבד עלו פן באולתו יתלעבך:
טוב מסכן וחי בעצמו מעשיר ונגע בבשרו:
חיי שאר איתי בפז ורוח טובה מפנינים:
אין עשר על עשר שר עצם ואין טובה על טוב לבב:
טוב למות מחיי שוא ונחת עולם מכאב נאמן:
טוב למות מחיים רעים ולירד שאול מכאב עומד:
טובה שפוכה על פה סתום תנופה מונחת לפני גלול:
כן באשר סריס יחבק נערה ומתאנח כן עושה באונס משפט:
כן נאמן קן עם בתולה וחיי מבקש מידו:
אל תתן לדין נפשך ואל תכשל בעונך:
שמחת לבב הם חיי איש וגיל אדם האריך אפו:
פתה נפשך ופיג לבך וקצפון הרחק ממך:
[illegible] דין ואין תעלה בקצפון:
[illegible] ובלא עת תזקין דאגה:

MS. B. Ecclus. xxx, 11 — xxx, 24[b]

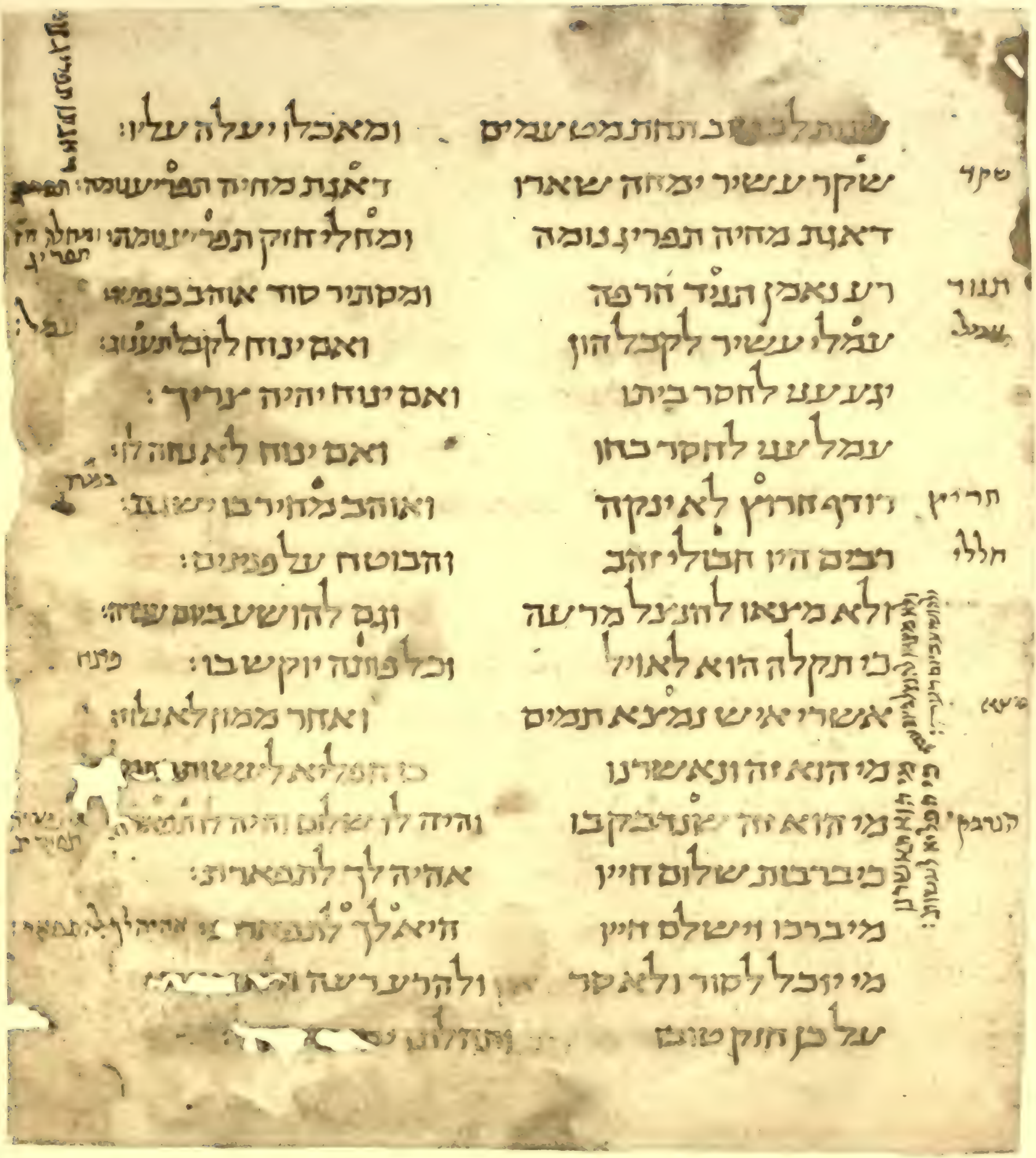

[illegible] ותחת [illegible] עמים ומאכלו יעלה עליו:
שקד עשיר ימחה שארו דאגת מחיה תפריע נומה:
דאגת מחיה תפריע נומה ומחלי חזק תפריענו מה
רע נאמן תנד חרפה ומסתיר סוד אוהב כנפשו
עמל עשיר לקבל הון ואם ינוח לקבל תענוג:
יגע עני לחסר ביתו ואם ינוח יהיה צריך:
עמל עני לחסר כחו ואם ינוח לא נחה לו:
רודף חרוץ לא ינקה ואוהב מחיר בו ישגה:
רבים היו חבולי זהב והבוטח על פנינים:
ולא מצאו להנצל מרעה וגם להושע ביום עברה:
כי תקלה הוא לאויל וכל פותה יוקש בו:
אשרי איש נמצא תמים ואחר ממון לא נלוז:
מי הוא זה ונאשרנו כי הפליא לעשות [illegible]
מי הוא זה שנבחן בו והיה לו שלום והיה לו לתפארת:
מי ברבות שלום חייו אהיה לך לתפארת:
מי ברכו וישלם חייו היא לך לתפארת [illegible]
מי יוכל לסור ולא סר ולהרע רעה [illegible]
על כן חזק טובו ותהלתו [illegible]

MS. B. Ecclus. xxx, 24c — xxxi, 11

MS. B. Ecclus. xxxi, 12—xxxi, 21

בכל מעשיך היה צנוע וכל אסון לא יגעך׃
הלא די אנוש נבון מזער וגם אם נאנסתה במטעמים קיה קוא וינוח לך׃
שמעני בני ואל תבוז לי ובאחרית תשיג [illegible]
שמעני בני וקח מוסרי ואל תלעג עלי ובאחרית תמצא דברי׃ תלעג
טוב על לחם תברך שפה עדות טובו נאמנה׃
רע על לחם ירגז בשער דעת רועו נאמנה׃ עדות
וגם על היין אל תתגבר כי רבים הכשיל תירוש׃
כור בוחן מעשה לוטש כן היין למצות לצים׃ כי הייתמצות בית
נבון בוחן מעשהו מעשה כן שכר לריב לצים׃
למי היין חיים לאנוש אם ישתנו במתכנתו׃ [illegible]
[illegible]
שמחת לב וששון ועדי יין נשתה [illegible] בעת
חיים מה לחסר היין והוא לגיל נחלק מראש׃
כאב ראש לענה וקלון יין נשתה בתחרה וכעס׃
[illegible] בו חמר [illegible] מה [illegible] כח ומספק פצע׃ פחד׃
במשתה היין [illegible] תחרפיהו
[illegible]

MS. B. Ecclus. xxxi, 22c — xxxi, 31

היה להם כאחד מהם דאג להם ואחר תסוב הכין צרכם ואחר תרבץ:

למען תשמח בכבודם ועל מוסר תשא שכל: לכת

מלל שב כי הוא לך והצנע שכל ואל תמנע שיר: סבכי

במקום היין אל תשפך שיח ובלא מזמור מה תשפך שיח ובל עת מה תתחכם:

כחותם על כיס זהב שיר אל על משתה היין: שירת

כומז אודם על ניב זהב משפט שיר על משתה היין:

כרביד זהב ובו נפך וספיר כן נאים דברים יפים על משתה היין: ספיר

מלואות פז וחותם ברקת קול מזמור על נועם תירוש: מלא

דבר נער אם צריך אתה בחזק פעמים ושלש אם ישאלך: ישא אתך

כלל אמר ומעט הרבה ודמה ליודע ומחריש יחד:

בין זקנים אל תקומם ושרים אל תרב לטרד:

לפני ברד ינצח ברק ולפני דכא ינצח חן:

לפני ברד ינצח ברק ולפני בושי חן:

בעת מפה אל תאחר פטור לביתך ושלם רצון:

בינה שלחן אל תרבה דברים ואם עלה על לבך דבר:

[illegible] ביראת אל ולא בחסר כל:

[illegible] שך המרוך מטובתו:

[illegible] ועל כל אלה ברך עשך:

MS. B. Ecclus. xxxii, 1b — xxxii, 13d

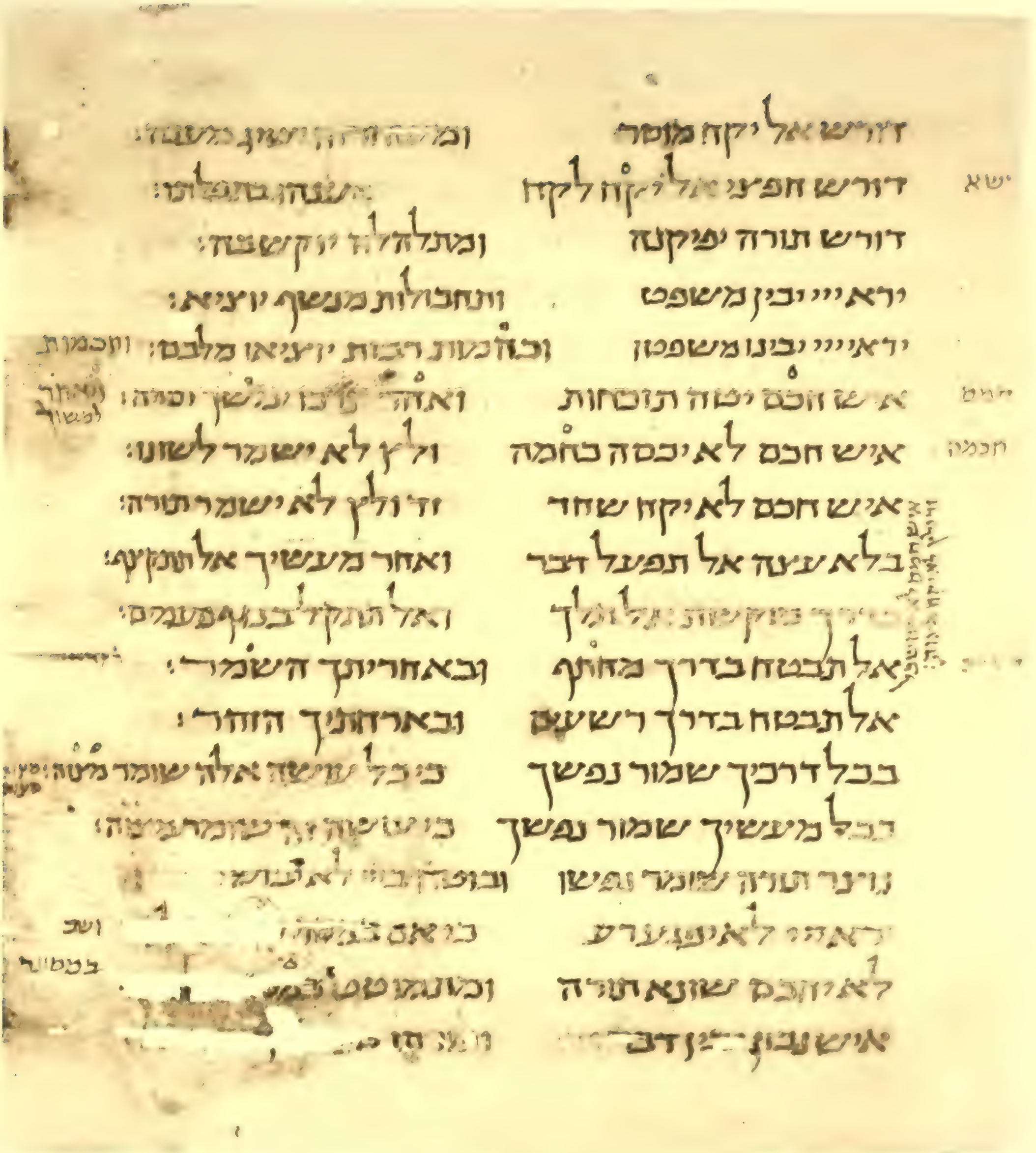

דורש אל יקח מוסר ומ[illegible]:

דורש חפצי אל יקח לקח [illegible] בתפלתו: ישא

דורש תורה יפיקנה ומתלהלה יוקש בה:

ירא ייי יבין משפט ותחבולות מנשף יוציא:

יראי ייי יבינו משפטו וכחכמות רבות יוציאו מלבם: וחכמות

איש חכם יטה תוכחות ואחר [illegible]:

איש חכם לא יכסה חכמה ולץ לא ישמר לשונו: חכמי

איש חכם לא יקח שחד זד ולץ לא ישמר תורה:

בלא עצה אל תפעל דבר ואחר מעשיך אל תתקצף:

[illegible] מוקשות אל תלך ואל תתקל בנגף פעמים:

אל תבטח בדרך מחתף ובאחריתך השמר:

אל תבטח בדרך רשעים ובארחתיך הזהר:

בכל דרכיך שמור נפשך כי כל עושה אלה שומר מצוה:

בכל מעשיך שמור נפשך כי עושה זה שומר מצוה:

נוצר תורה שומר נפשו ובוטח בייי לא יבוש:

ירא ייי לא יפגע רע כי אם בנסוי [illegible]

לא יחכם שונא תורה ומתמוטט [illegible]

איש נבון [illegible] דבר [illegible]

MS. B. Ecclus. xxxii, 14 — xxxiii, 3

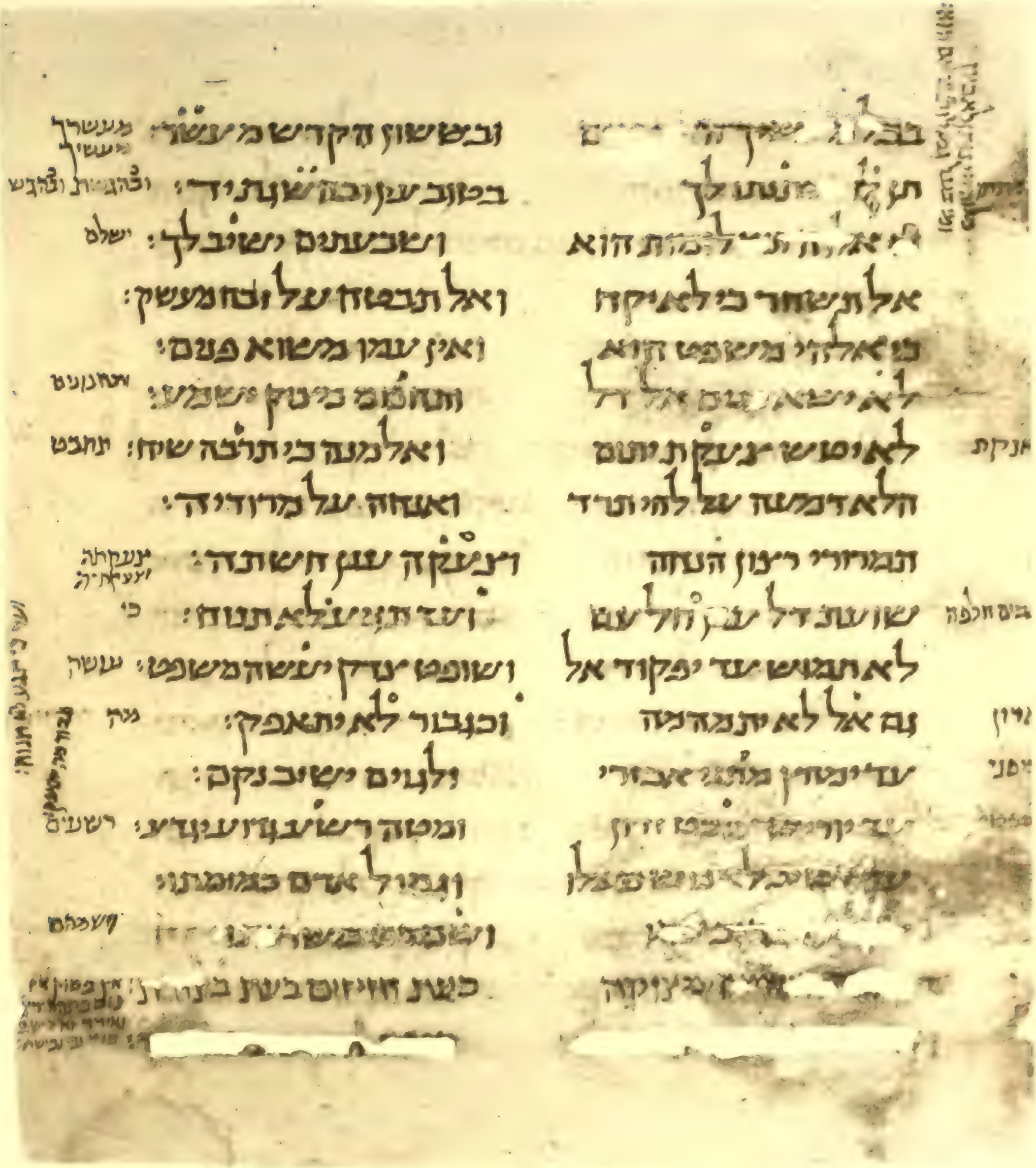

[illegible] ובששון הקדש מעשר
[illegible] בטוב עין ובהשגת יד
[illegible] להמות הוא ושבעתים ישיב לך
אל תשחד כי לא יקח ואל תבטח על זבח מעשק
כי אלהי משפט הוא ואין עמו משוא פנים
לא ישא פנים אל דל ותחנוני מצוק ישמע
לא יטוש צעקת יתום ואלמנה כי תרבה שיח
הלא דמעה על לחי תרד ואנחה על מרודיה
תמרורי רצון הנחה וצעקה ענן חשתה
שועת דל עבים חלפה ועד תגיע לא תנוח
לא תמוש עד יפקוד אל ושופט צדיק יעשה משפט
גם אל לא יתמהמה וכגבור לא יתאפק
עד ימחץ מתני אכזרי ולגוים ישיב נקם
[illegible] ומטה רשע גדוע יגדע
[illegible] וגמול אדם כמזמתו
[illegible]
[illegible]

MS. B. Ecclus. xxxv, 11—xxxv, 26d

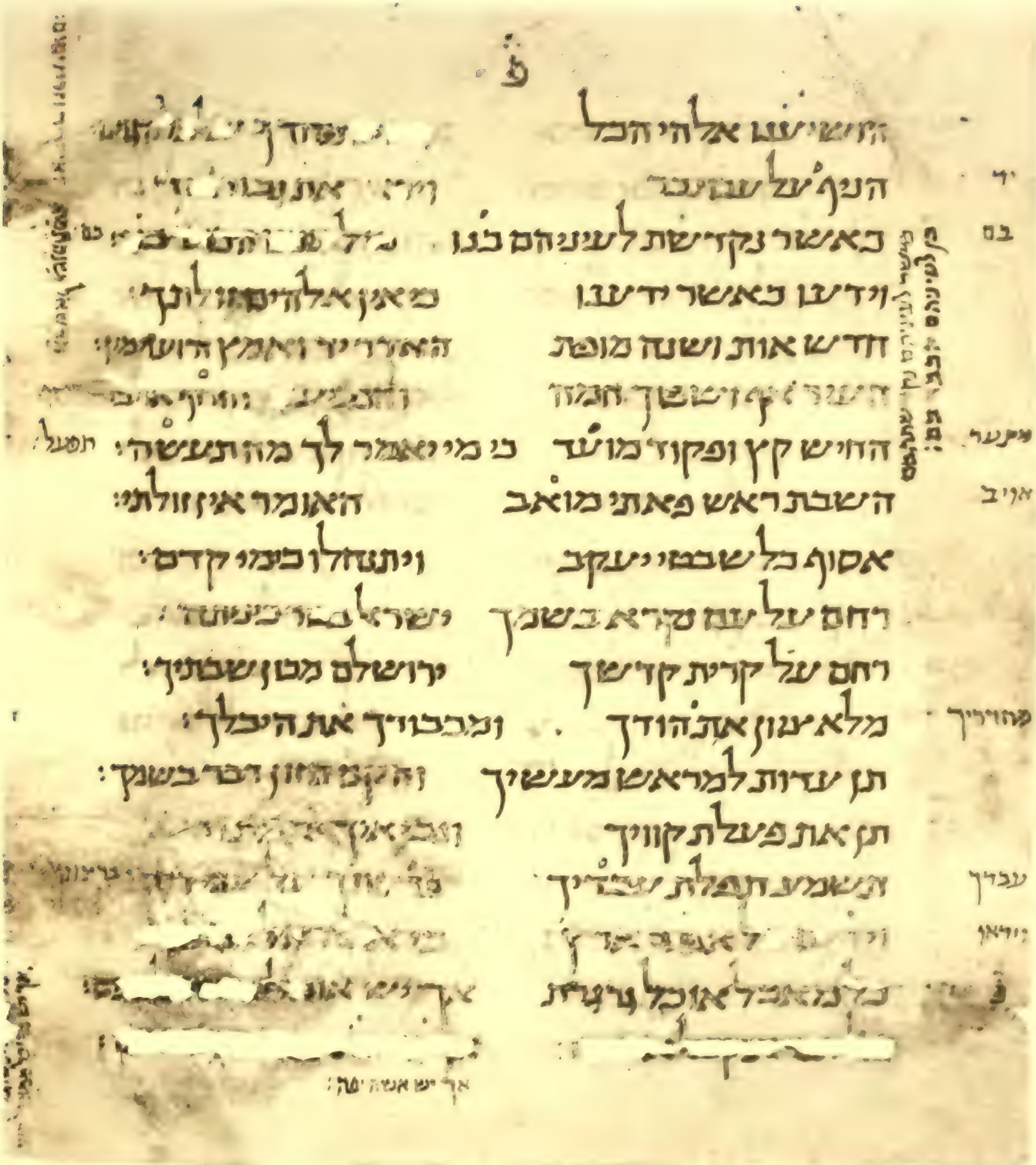

הושיענו אלהי הכל [illegible]
הניף על עם נכר [illegible]
כאשר נקדשת לעיניהם בנו [illegible]
וידעו כאשר ידענו כי אין אלהים זולתך
חדש אות ושנה מופת האדר יד ואמץ [illegible]
[illegible]
החיש קץ ופקוד מועד כי מי יאמר לך מה תעשה
השבת ראש פאתי מואב האומר אין זולתי
אסוף כל שבטי יעקב ויתנחלו כימי קדם
רחם על עם נקרא בשמך ישראל בכור כיניתה
רחם על קרית קדשך ירושלם מכון שבתיך
מלא ציון את הודך ומכבודך את היכלך
תן עדות למראש מעשיך והקם חזון דבר בשמך
תן את פעלת קוויך [illegible]
תשמע תפלת עבדיך [illegible]
[illegible]
כל מאכל אוכל גרגרת [illegible]

MS. B. Ecclus. xxxvi, 1 — xxxvi, 26

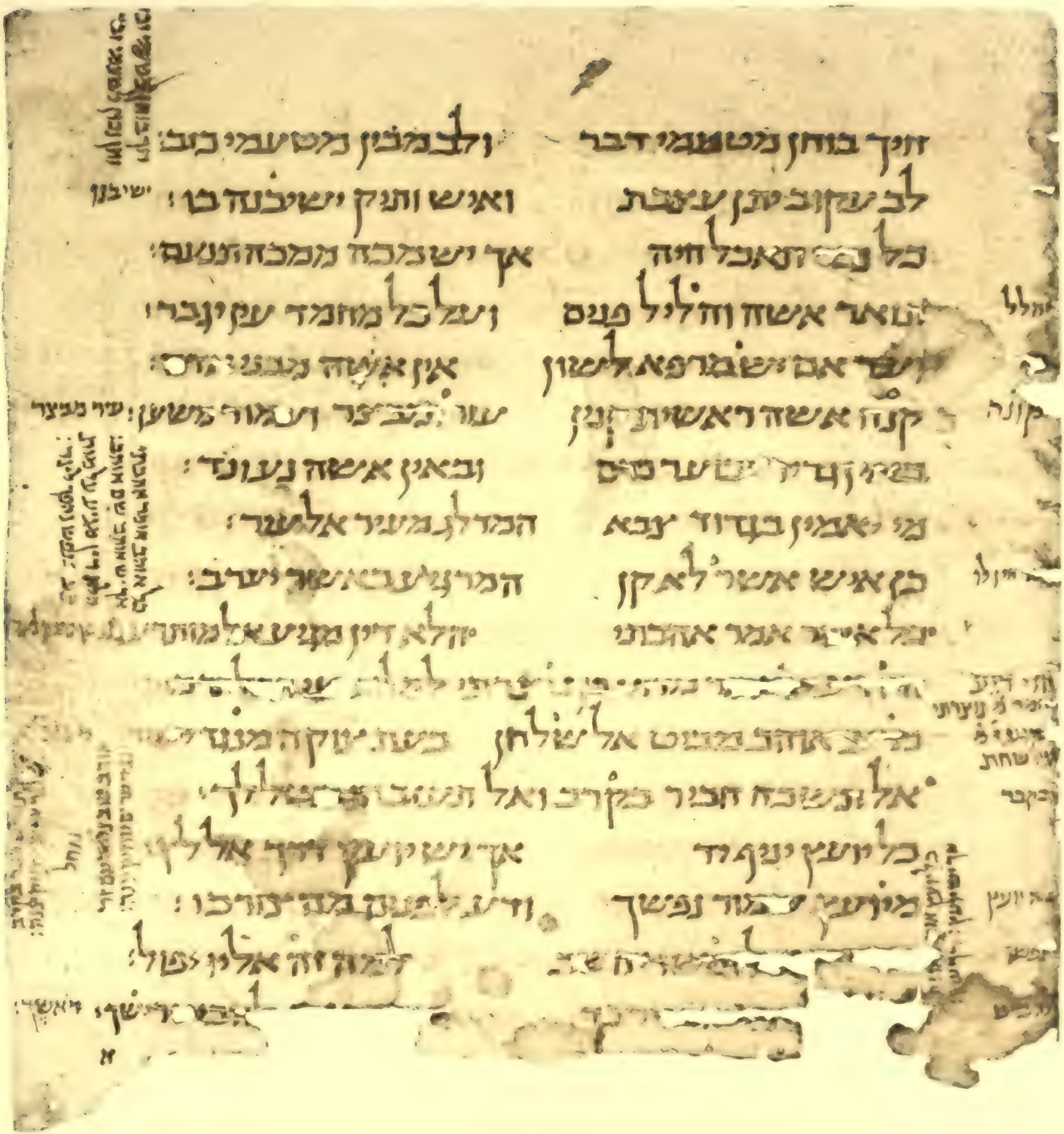

MS. B. Ecclus. xxxvi, 24 — xxxvii, 9

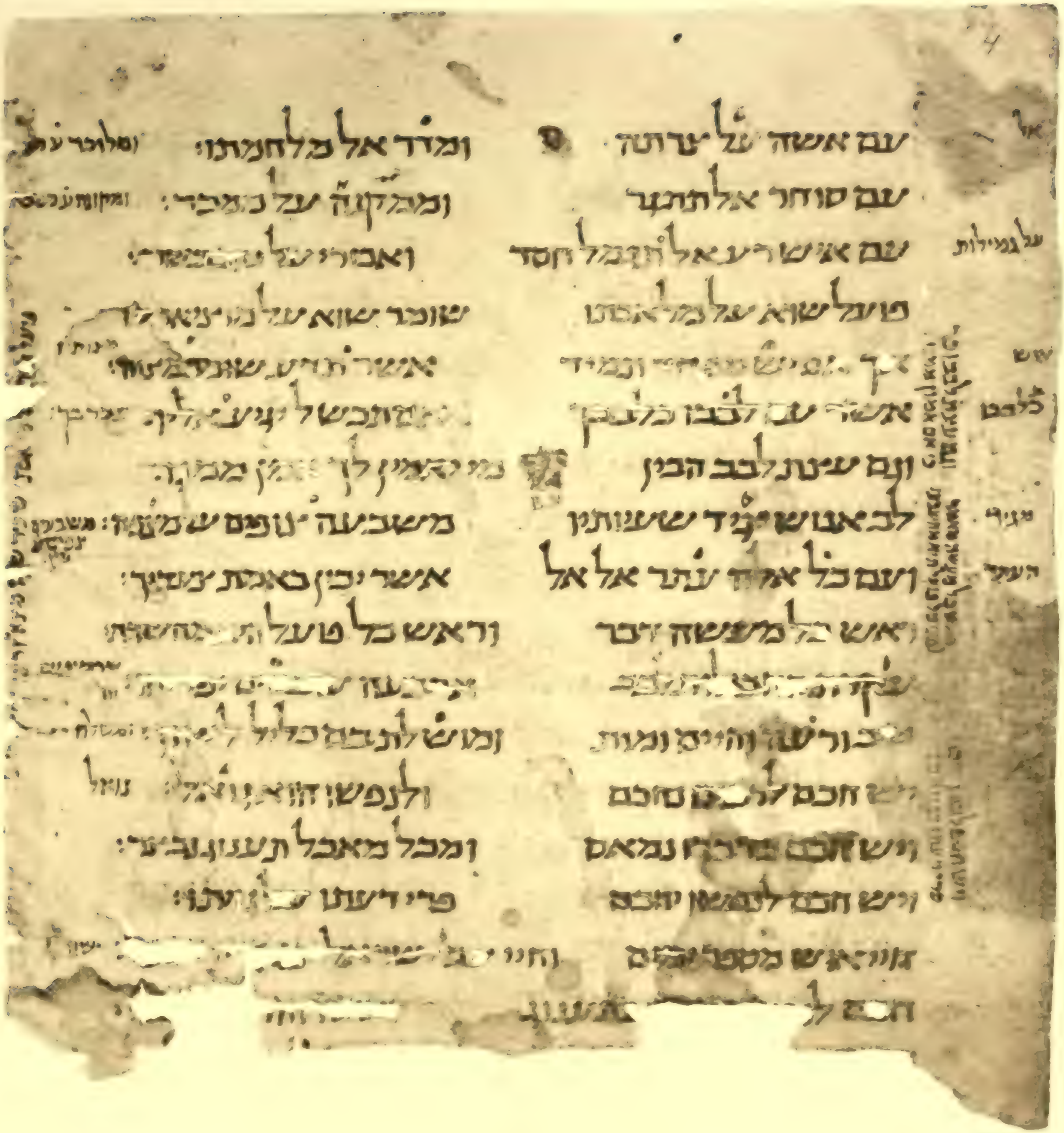

MS. B. Ecclus. xxxvii, 11 — xxxvii, 26

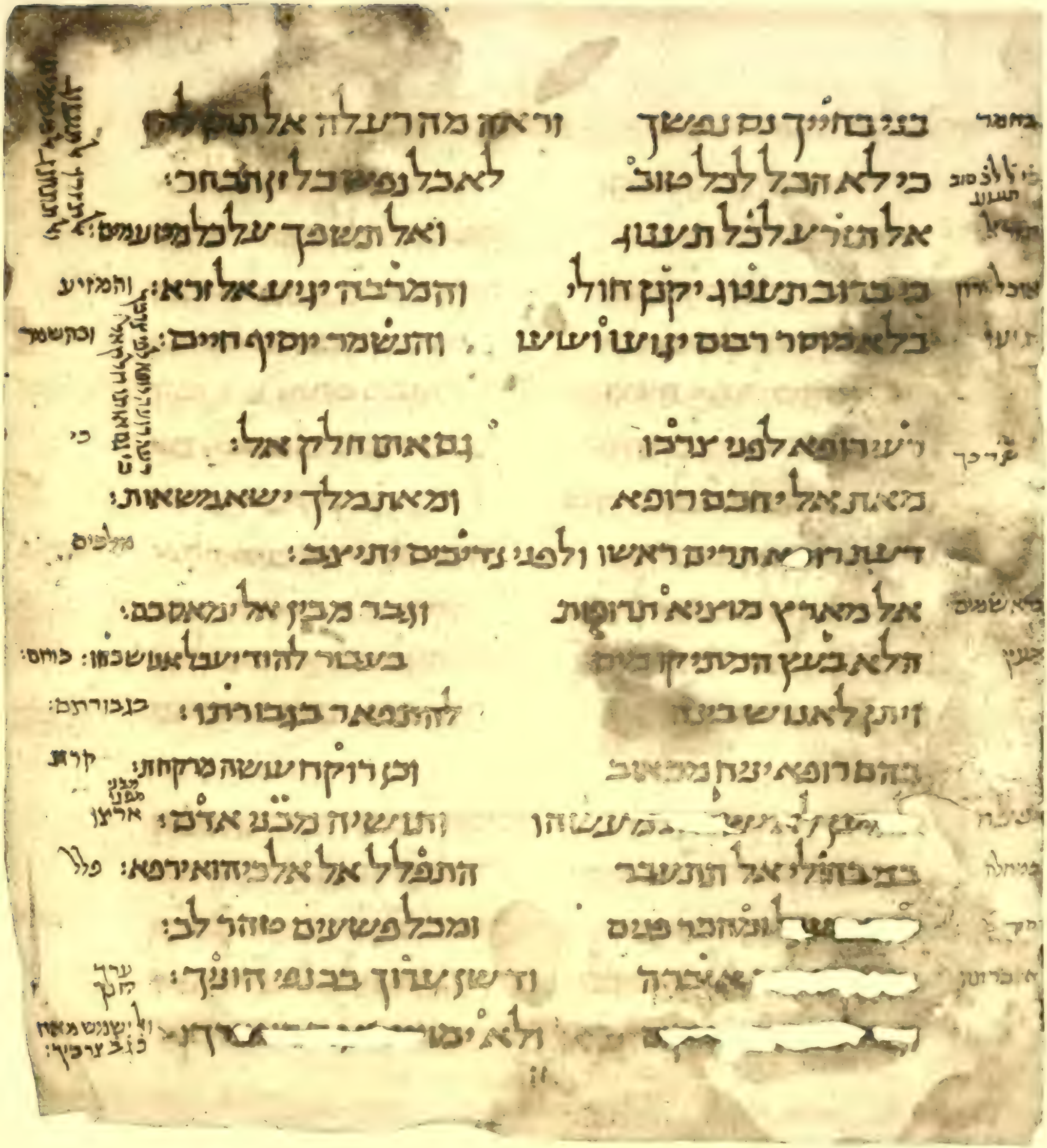

MS. B. Ecclus. xxxvii, 27—xxxviii, 12

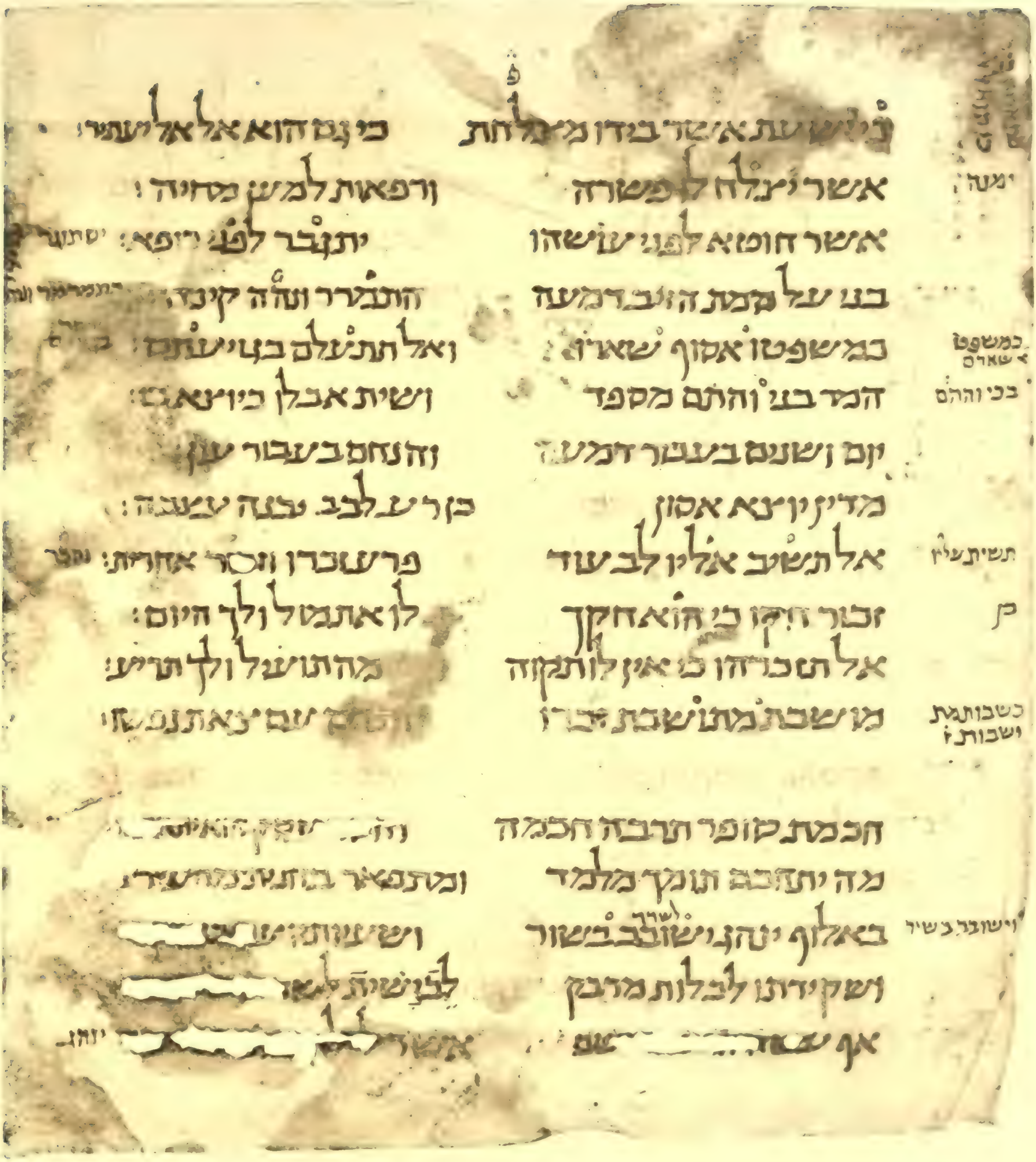

כי יש עת אשר בידו מצלחת ׃ כי גם הוא אל אל יעתיר ׃

אשר יצלח לו פשרה ׃ ורפאות למען מחיה ׃ (ימנה)

אשר חוטא לפני עושהו ׃ יתגבר לפני רופא ׃

בני על מת הזל דמעה ׃ התמרמר והה קינה ׃

כמשפטו אסוף שארו ׃ ואל תתעלם בגויעתם ׃ (כמשפטם שארם)

המר בכי והחם מספד ׃ ושית אבלו כיוצא בו ׃ (בכי והחם)

יום ושנים בעבור דמעה ׃ והנחם בעבור עון ׃

מדין יוצא אסון ׃ כן רע לבב יבנה עצבה ׃

אל תשיב אליו לב עוד ׃ פרע זכרו וזכור אחרית ׃ (תשית)

זכור חקו כי הוא חקך ׃ לו אתמול ולך היום ׃ (כן)

אל תזכרהו כי אין לו תקוה ׃ מה תועיל ולך תריע ׃

כשבות מת תשבת זכרו ׃ והנחם עם צאת נפשו ׃ (כשבותם ושבות)

חכמת סופר תרבה חכמה ׃ וחסר עסק הוא יתחכם ׃

מה יתחכם תומך מלמד ׃ ומתפאר בחנית מרעיד ׃

באלוף ינהג וישובב בשור ׃ ושיחתו עם ... ׃ (וישובב בשיר)

ושקידתו לכלות מרבק ׃ לעשות ... ׃

אף עושה ... ׃ אשר ... ׃

MS. B. Ecclus. xxxviii, 13 — xxxviii, 27[b]

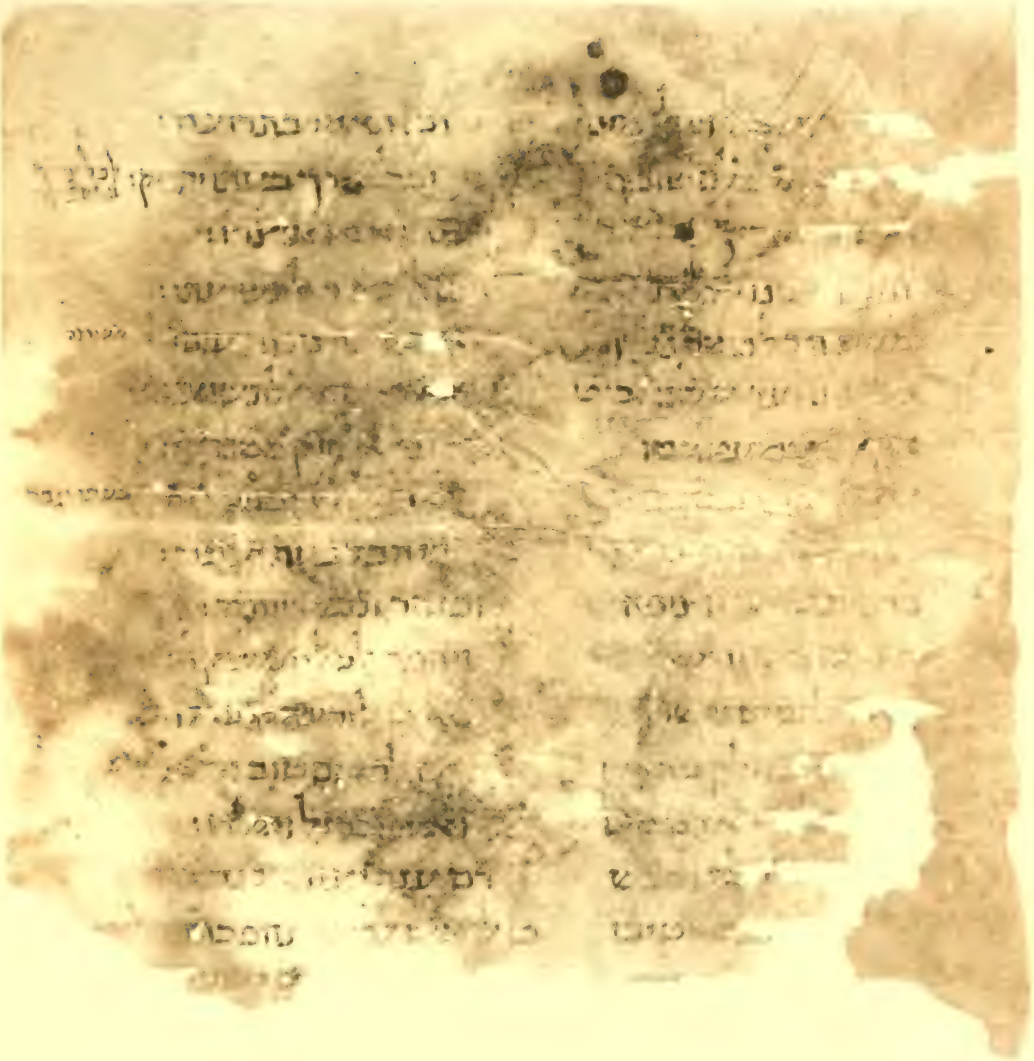

MS. B. Ecclus. xxxix, 15c — xxxix, 28

MS. B. Ecclus. xxxix, 29 — xl, 8

MS. B. Ecclus. xl, 9 — xl, 26b

MS. B. Ecclus. xl, 26ᶜ — xli, 9ᵃ

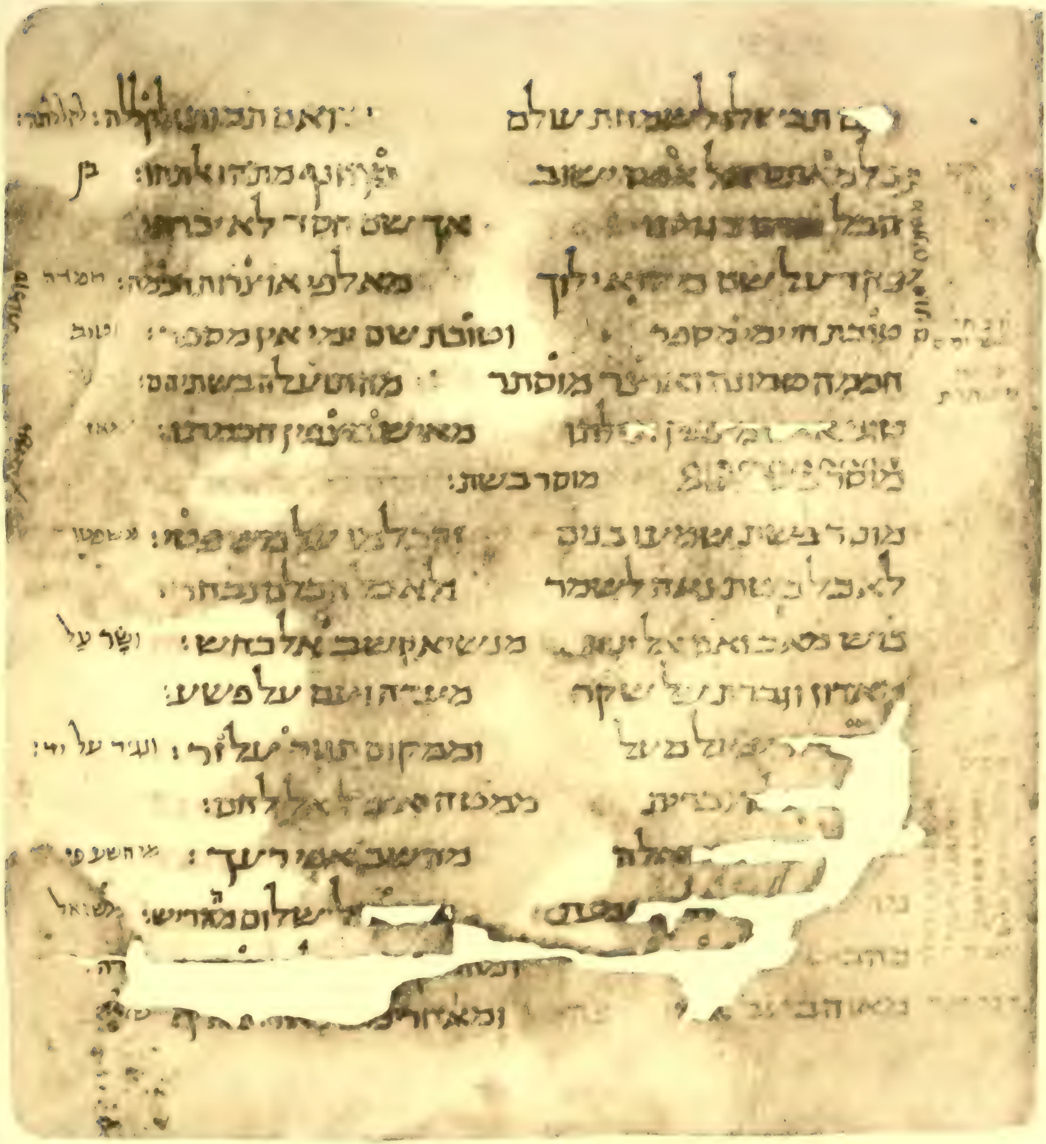

MS. B. Ecclus. xli, 9—xli, 22

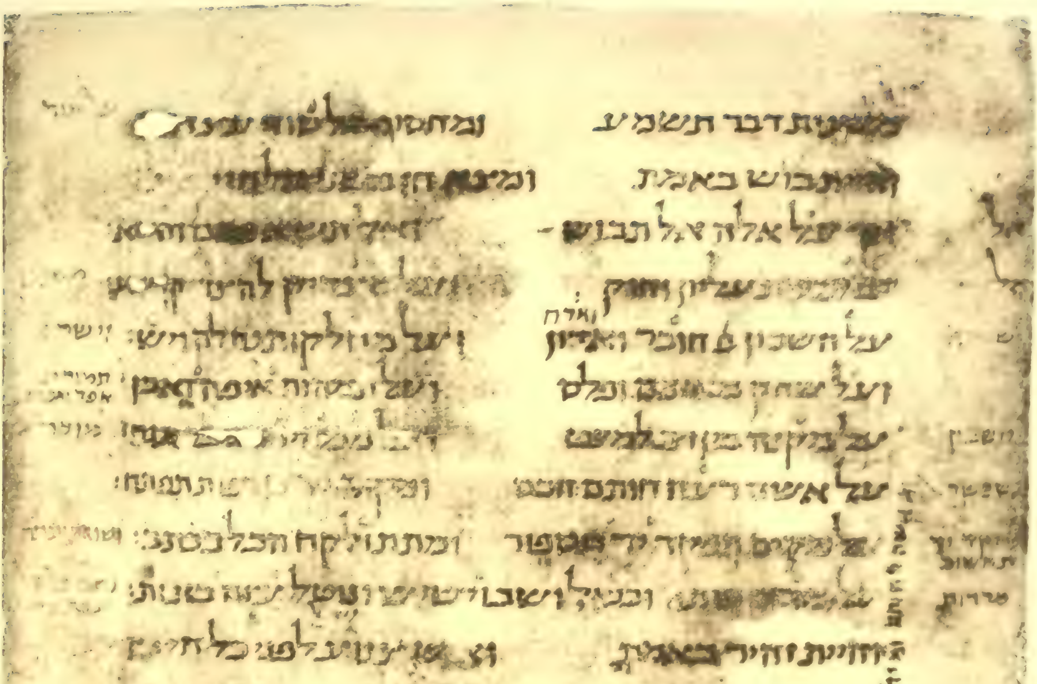

MS. B. Ecclus. xlii, 1 – xlii, 11[d]

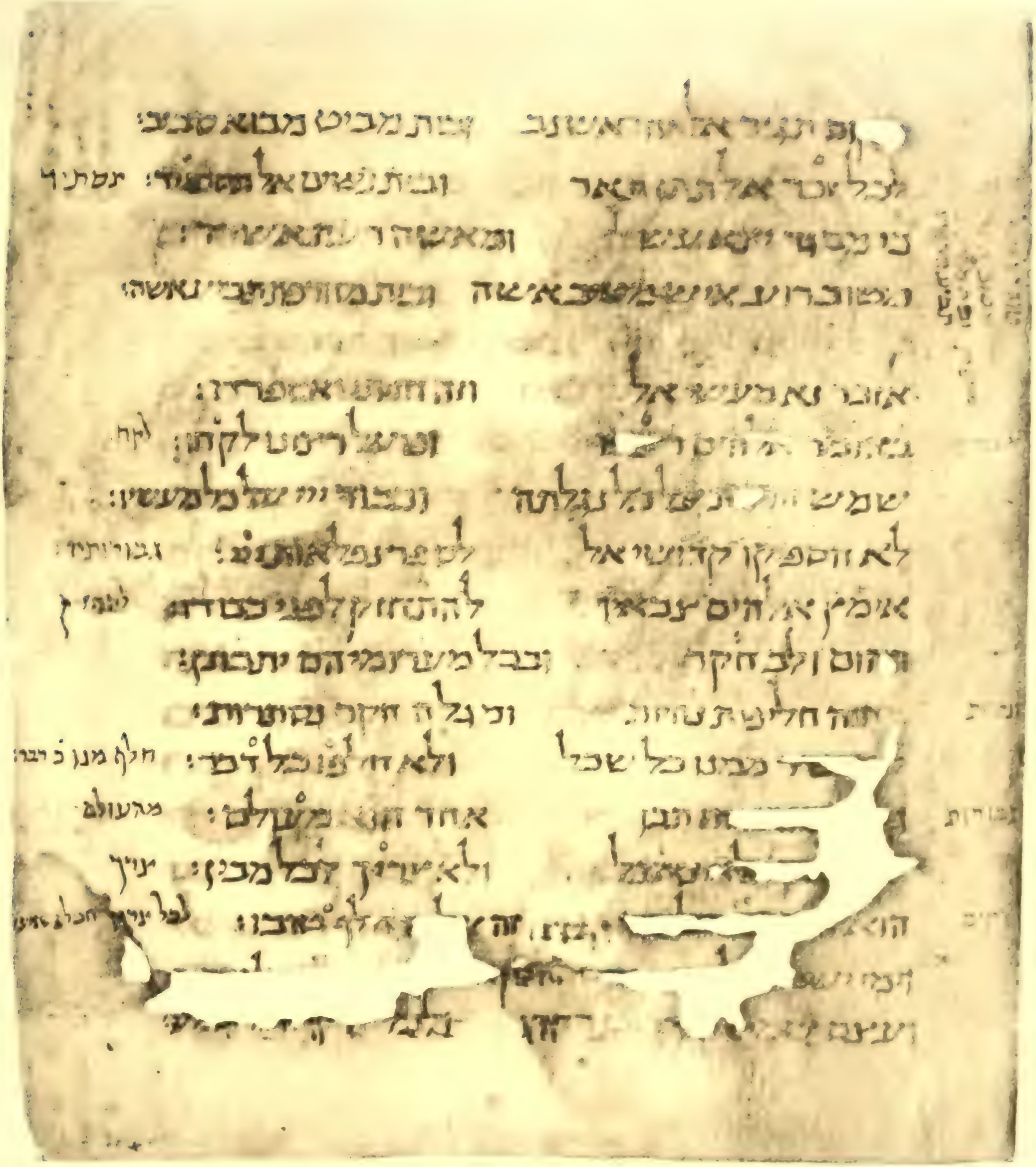

MS. B. Ecclus. xlii, 11e — xlii, 23

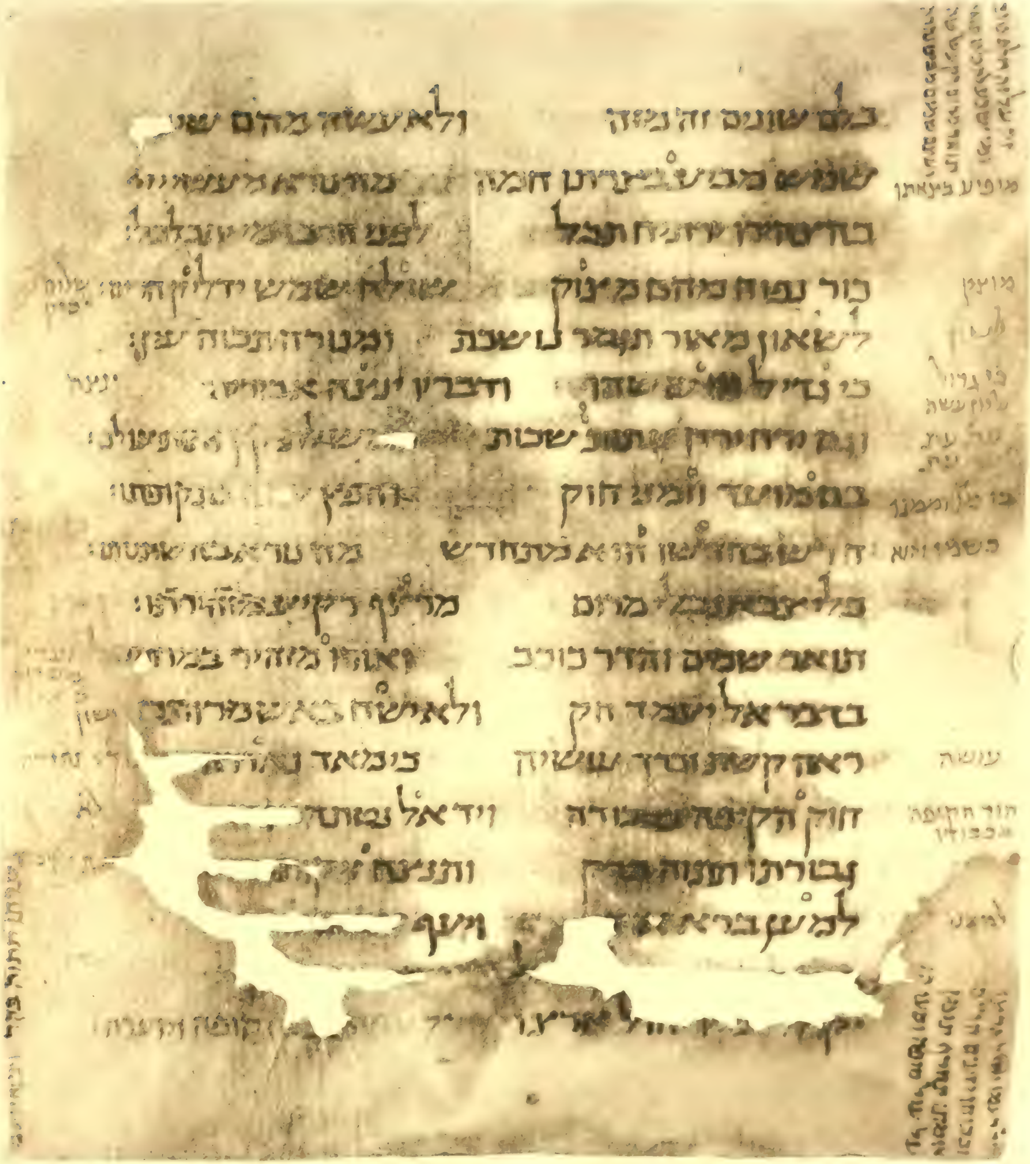

MS. B. Ecclus. xlii, 24 — xliii, 17[h]

MS. B. Ecclus. xliii, 17ᶜ – xliii, 33

MS. B. Ecclus. xliv, 1 — xliv, 16

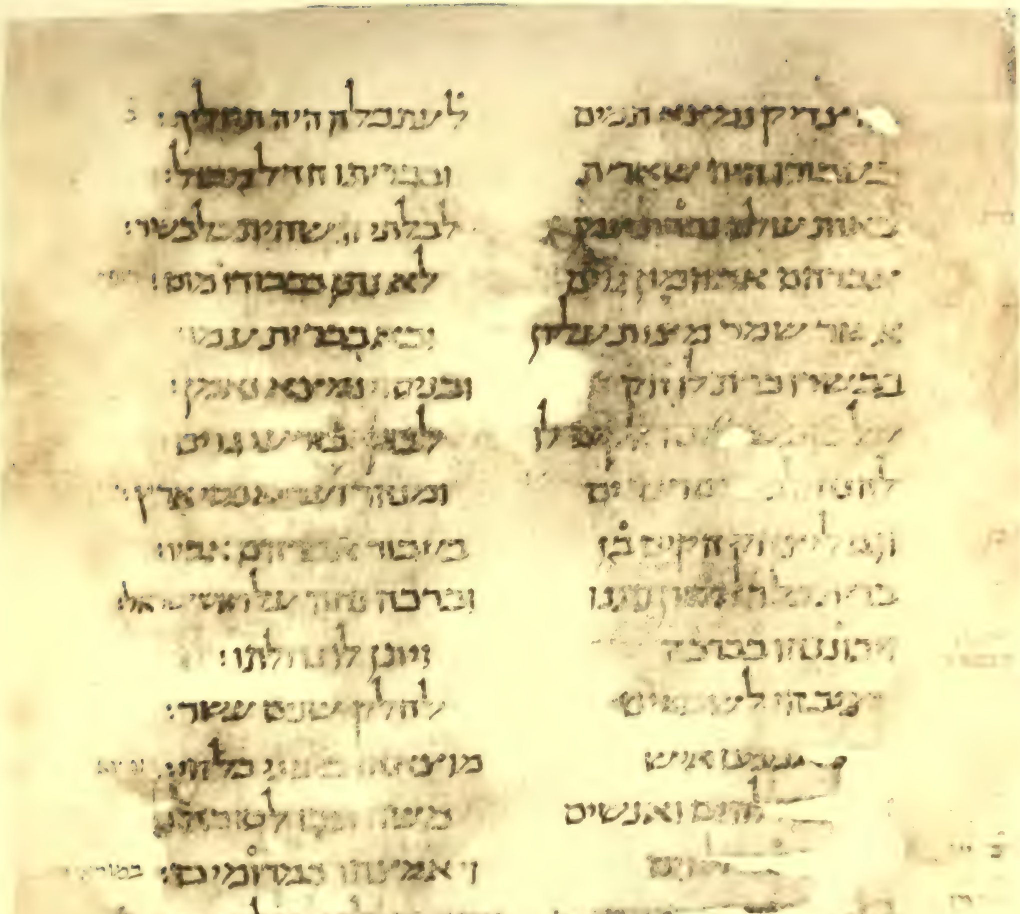

MS. B. Ecclus. xliv, 17—xlv, 4

MS. B. Ecclus. xlv, 5—xlv, 13

[illegible]ותו כליל תקטר ובכל יום תמיד פעמים:
וימלא משה את ידו וימשחהו בשמן הקדש:
ותהי לו ל[illegible] ולזרעו כימי שמים:
לשרת ולכהן לו ולברך את עמו בשמו:
ויבחרהו מכל חי להגיש עלה וחלבים:
ולהקטיר ריח ניחח ואזכרה ולכפר על בני ישראל:
[illegible]

MS. B. Ecclus. xlv, 14 — xlv, 23[a]

בקנאו לאלוה כל ויעמד בפרץ עמו
אשר נדבו לבו ויכפר על בני ישראל
לכן גם לו הקים חק ברית שלום לכלכל מקדש
אשר תהיה לו ולזרעו כהונה גדולה עד עולם
וגם בריתו עם דוד בן ישי למטה יהודה
נחלת איש לפני כבודו נחלת אהרן לכל זרעו
ועתה ברכו נא את יי הטוב
גבור בן חיל יהושע בן נון משרת משה בנבואה
אשר נוצר להיות בימיו תשועה גדולה לבחיריו
להנקם נקמי אויב ולהנחיל את ישראל
מה נהדר בנטותו יד
כי קרא אל אל עליון

MS. B. Ecclus. xlv, 23b — xlvi, 6d

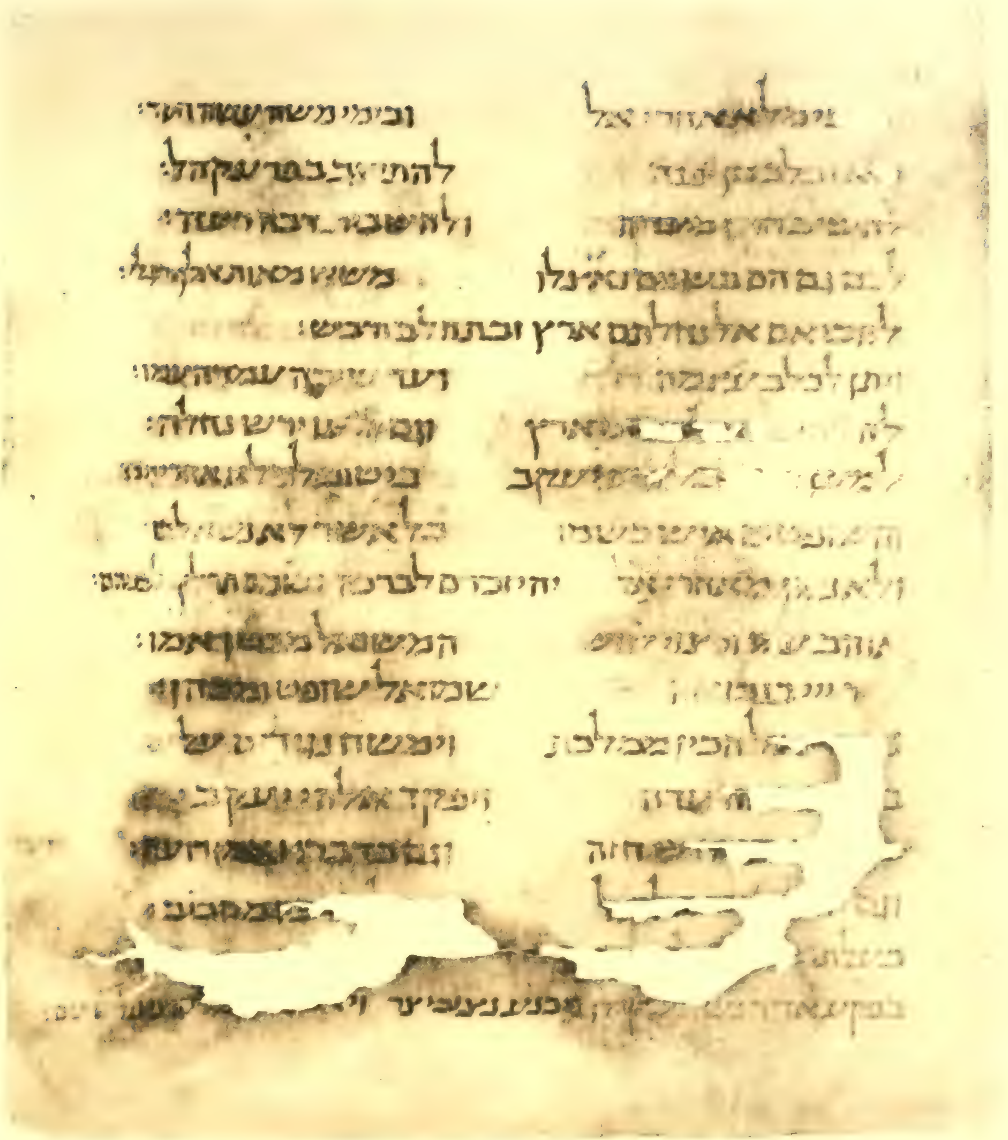

MS. B. Ecclus. xlvi, 6ᵉ — xlvi, 18

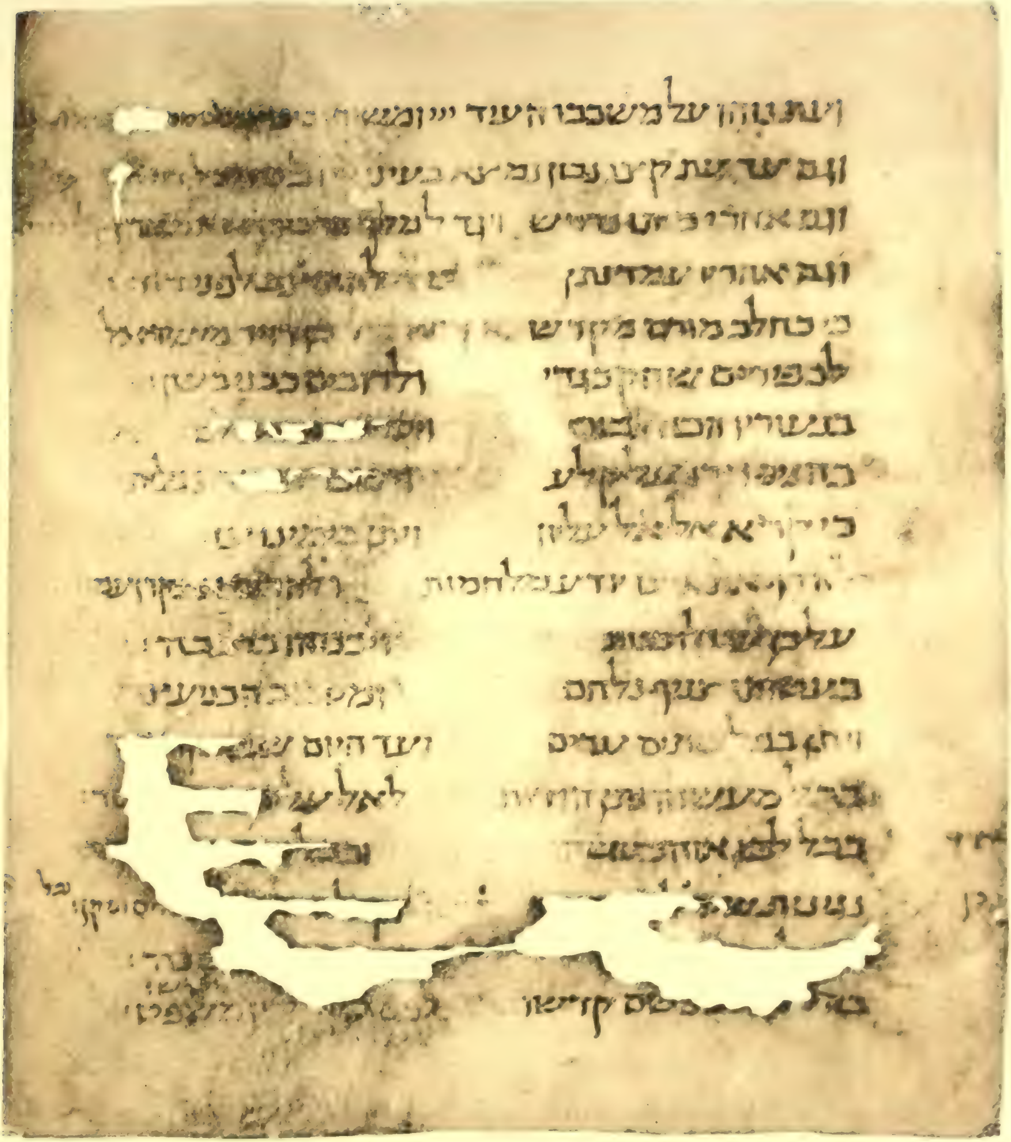

MS. B. Ecclus. xlvi, 19 — xlvii, 10

MS. B. Ecclus. xlvii, 11—xlvii, 23[b]

MS. B. Ecclus. xlvii, 23c — xlviii, 12

MS. B. Ecclus. xlviii, 12c — xlviii, 22b

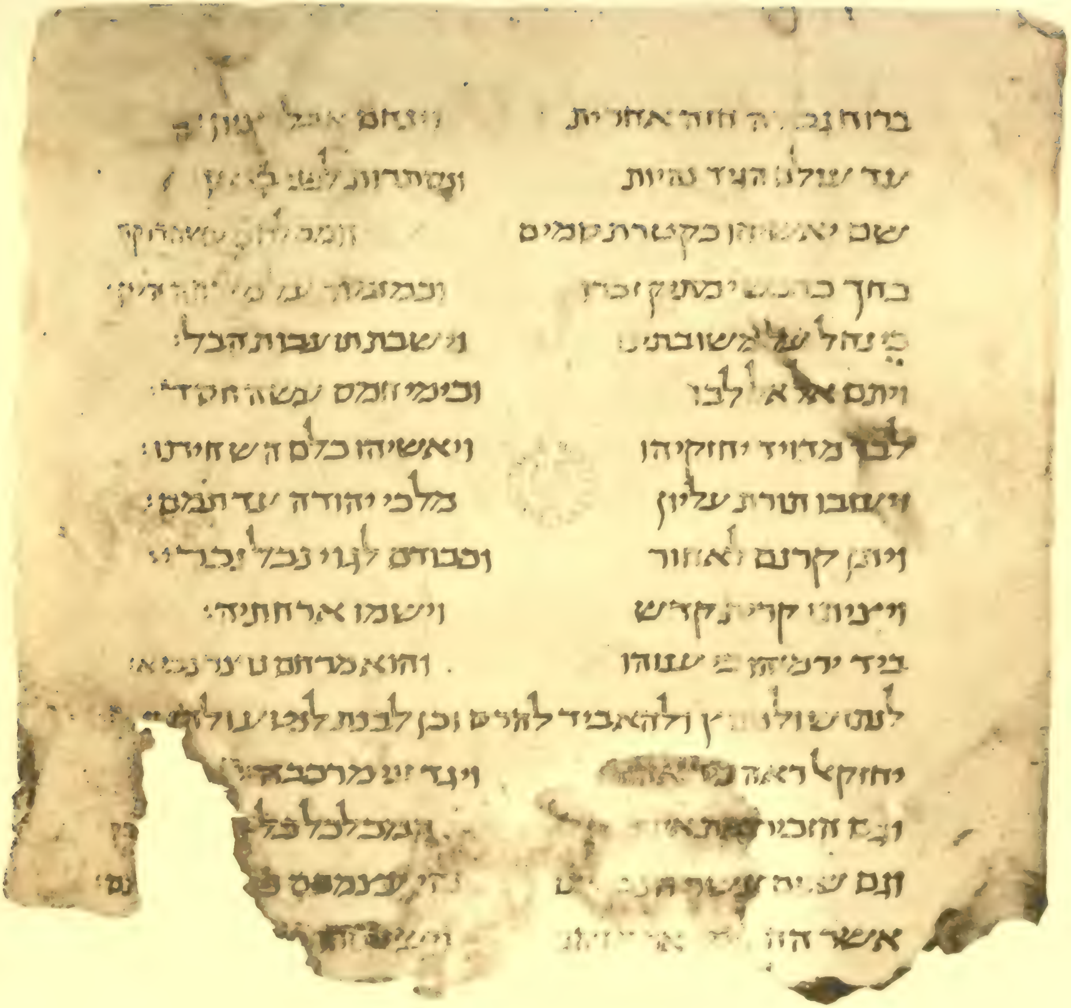

ברוח גב[illegible] חזה אחרית וינחם אבלי ציון
עד עולם הגיד נהיות ונסתרות לפני בואן
שם יאשיהו כקטרת סמים הממלח מעשה רוקח
בחך כדבש ימתיק זכרו וכמזמור על משתה היין
כי נחל על משובתנו וישבת תועבות הבל
ויתם אל אל לבו ובימי חמס עשה חסד
לבד מדויד יחזקיהו ויאשיהו כלם השחיתו
ויעזבו תורת עליון מלכי יהודה עד תמם
ויתן קרנם לאחור וכבודם לגוי נבל נכרי
ויציתו קרית קדש וישמו ארחתיה
ביד ירמיהו כי ענוהו והוא מרחם נוצר נביא
לנתוש ולנתוץ ולהאביד ולהרוס וכן לבנות לנטוע [illegible]
יחזקאל ראה [illegible] ויגד זני מרכבה
וגם הזכיר את [illegible] המכלכל כל [illegible]
וגם [illegible] [illegible]
אשר [illegible] [illegible]

MS. B. Ecclus. xlviii, 24 — xlix, 11

וירימו היכל קודש   המכונן לכבוד עולם:
נחמיה יאדר זכרו   המקים את חרבתינו:
וירפא את הריסתינו   ויצב דלתים ובריח:
מעט נוצר על הארץ כהנוך   וגם הוא נלקח פנים:
כיוסף אם נולד גבר   וגם גויתו נפקדה:
ושם ושת ואנוש נפקדו   ועל כל חי תפארת אדם:
גדול אחיו ותפארת עמו   שמעון בן יוחנן הכהן:
אשר בדורו נפקד הבית   ובימיו חזק היכל:
אשר בדורו נכרה מקוה   אשיח בים בהמונו:
אשר בימיו נבנה קיר   פנות מעון בהיכל מלך:
החושב לעמו מחתף   ומחזק עירו מצר:
מה נהדר בהשגיחו מאהל   ובצאתו מבית הפרכת:
ככוכב אור מבין עבים   וכירח מלא מבין בימי מועד:
וכשמש משרקת אל היכל המלך   וכקשת נראתה בענן:
כפרח בענפי בימי מועד   וכשושן על יבלי מים:
כפרח לבנון בימי קיץ   וכאש לבונה על המנחה:
ככלי זהב [illegible]אל   הנאחז על אבני חפץ:
כזית רענן מלא נרגבים   וכעץ שמן מרוה ענף:

MS. B. Ecclus. xlix, 12c—l, 10

בעטותו בגדי כבוד והתלבשו בגדי תפארת:

בעלותו על מזבח הוד ויהדר עזרת מקדש:

בקבלו נתחים מיד אחיו והוא נצב [illegible] מערכות

סביב לו עטרת בנים כשתילי ארזים בלבנון:

ויקיפוהו כערבי נחל כל בני אהרן בכבודם:

ואשי יי בידם נגד כל קהל ישראל:

עד כלותו לשרת מזבח ולסדר מערכות עליון:

אז ריעו בני אהרן הכהנים בחצצרות מקשה:

ויריעו וישמיעו קול אדיר להזכיר לפני עליון:

כל בשר יחדו נמהרו ויפלו על פניהם ארצה:

להשתחוות לפני עליון לפני קדוש ישראל:

ויתן השיר קולו ועל המון העריכו נרו:

וירנו כל עם הארץ בתפלה לפני רחום:

עד כלותו לשרת מזבח ומשפטיו הגיע אליו:

אז ירד ונשא ידיו על כל קהל [illegible]

וברכת יי בשפתיו ובשם יי התפאר:

וישנו לנפל שנית [illegible] מפניו:

עתה ברכו נא את יי אלהי ישראל המפליא לעשות בארץ:

MS. B. Ecclus. l, 11 — l, 22b

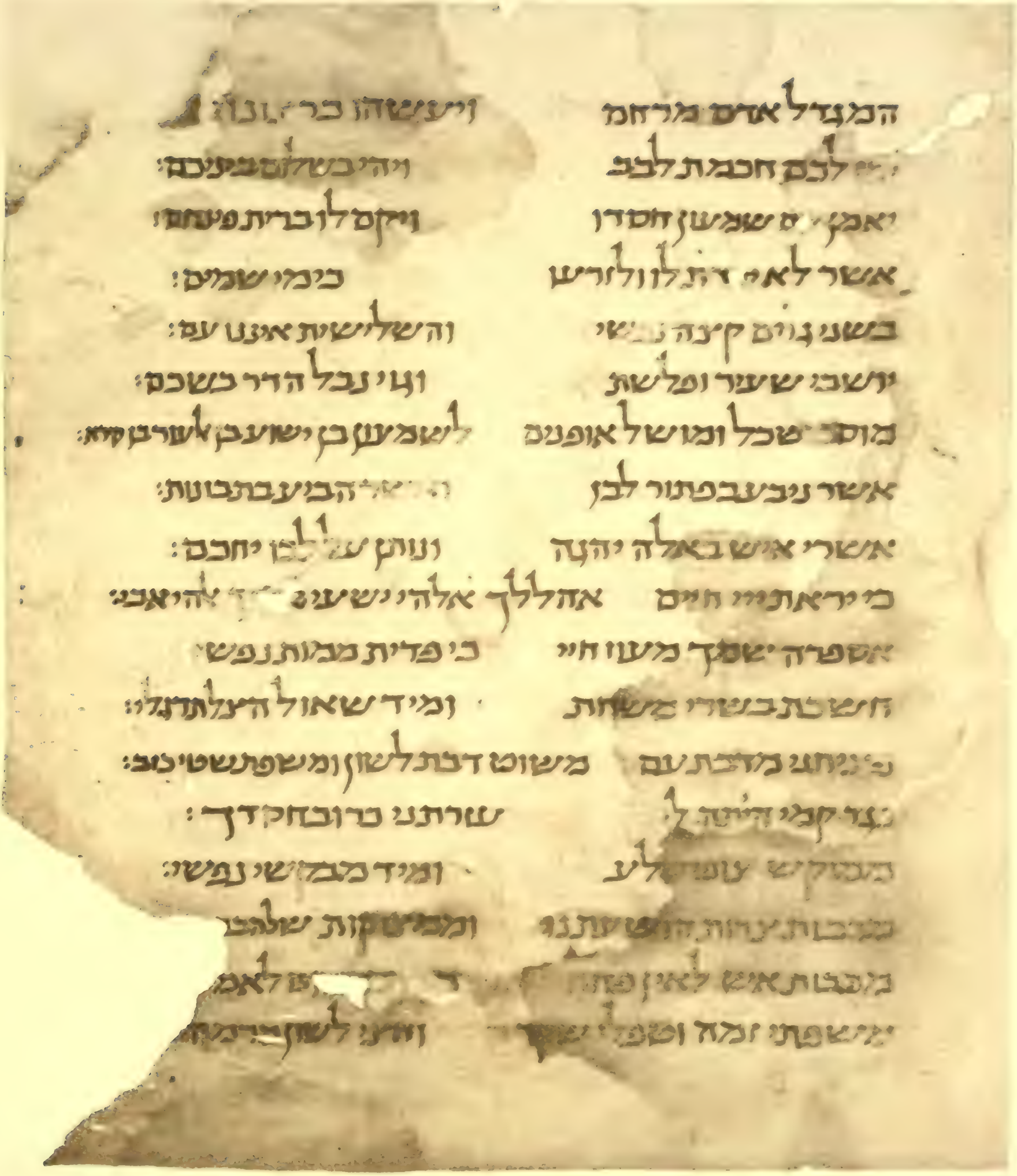

MS. B. Ecclus. l, 22c — li, 5

ותגע למות נפשי   וחיתי לשאול תחתיות:

ואפנה סביב ואין עוזר לי   ואצפה סומך ואין:

ואזכרה את רחמי ייי   וחסדיו אשר מעולם:

המציל את חוסי בו   ויגאלם מכל רע:

וארים מארץ קולי   ומשערי שאול שועתי:

וארומם ייי אבי אתה   כי אתה גבור ישעי:

אל תרפני ביום צרה   ביום שואה ומשואה:

אהללה שמך תמיד   ואזכרך בתפלה:

אז שמע קולי ייי   ויאזין אל תחנוני:

ויפדני מכל רע   וימלטני ביום צרה:

על כן הודיתי ואהללה   ואברכה את שם ייי:

הודו לייי כי טוב   כי לעולם חסדו:

הודו לאל התשבחות   כי לעולם חסדו:

הודו לשומר ישראל   כי לעולם חסדו:

הודו ליוצר הכל   כי לעולם חסדו:

הודו לגואל ישראל   כי לעולם חסדו:

הודו למקבץ נדחי ישראל   כי לעולם חסדו:

הודו לבונה עירו ומקדשו   כי לעולם חסדו:

MS. B. Ecclus. li, 6b — li, 12+

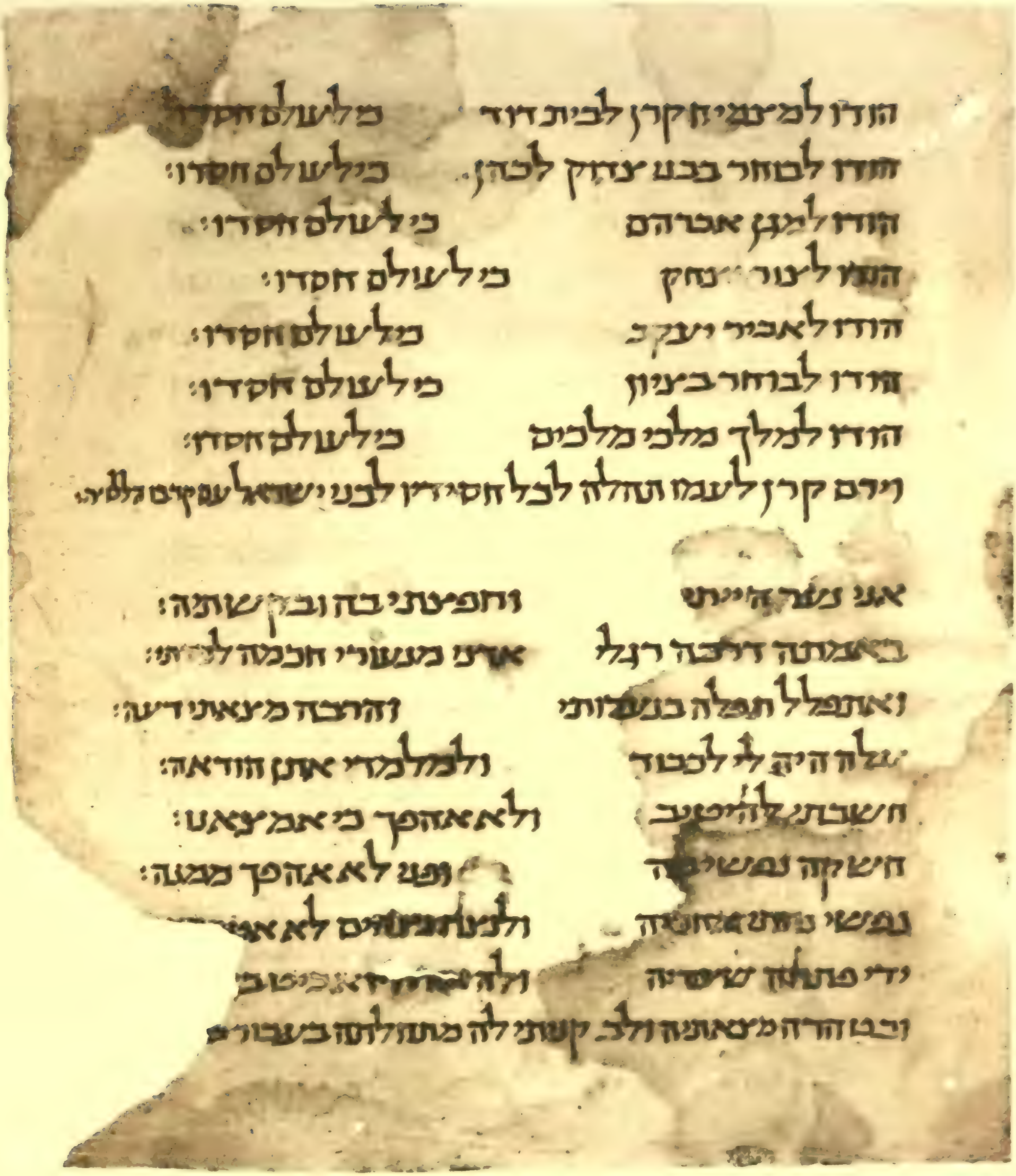
הודו למצמיח קרן לבית דוד   כי לעולם חסדו
הודו לבוחר בבני צדוק לכהן   כי לעולם חסדו:
הודו למגן אברהם   כי לעולם חסדו:
הודו לצור יצחק   כי לעולם חסדו:
הודו לאביר יעקב   כי לעולם חסדו:
הודו לבוחר בציון   כי לעולם חסדו:
הודו למלך מלכי מלכים   כי לעולם חסדו:
וירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו לבני ישראל עם קרבו הללויה:

אני נער הייתי   וחפצתי בה ובקשתיה:
באמתה דרכה רגלי   אדני מנעורי חכמה למדתי:
ואתפלל תפלה בנערותי   והרבה מצאתי דעה:
עלה היתה לי לכבוד   ולמלמדי אתן הודאה:
חשבתי להיטיב   ולא אהפך כי אמצאנו:
חשקה נפשי בה   ופני לא אהפך ממנה:
נפשי נתתי אחריה   ולנצח נצחים לא א
ידי פתחה שעריה   ולה ... ואביט ב
ובבו הדה מצאתיה ולב קניתי לה מתחלתה בעבורה

MS. B. Ecclus. li, 12+ — li, 20

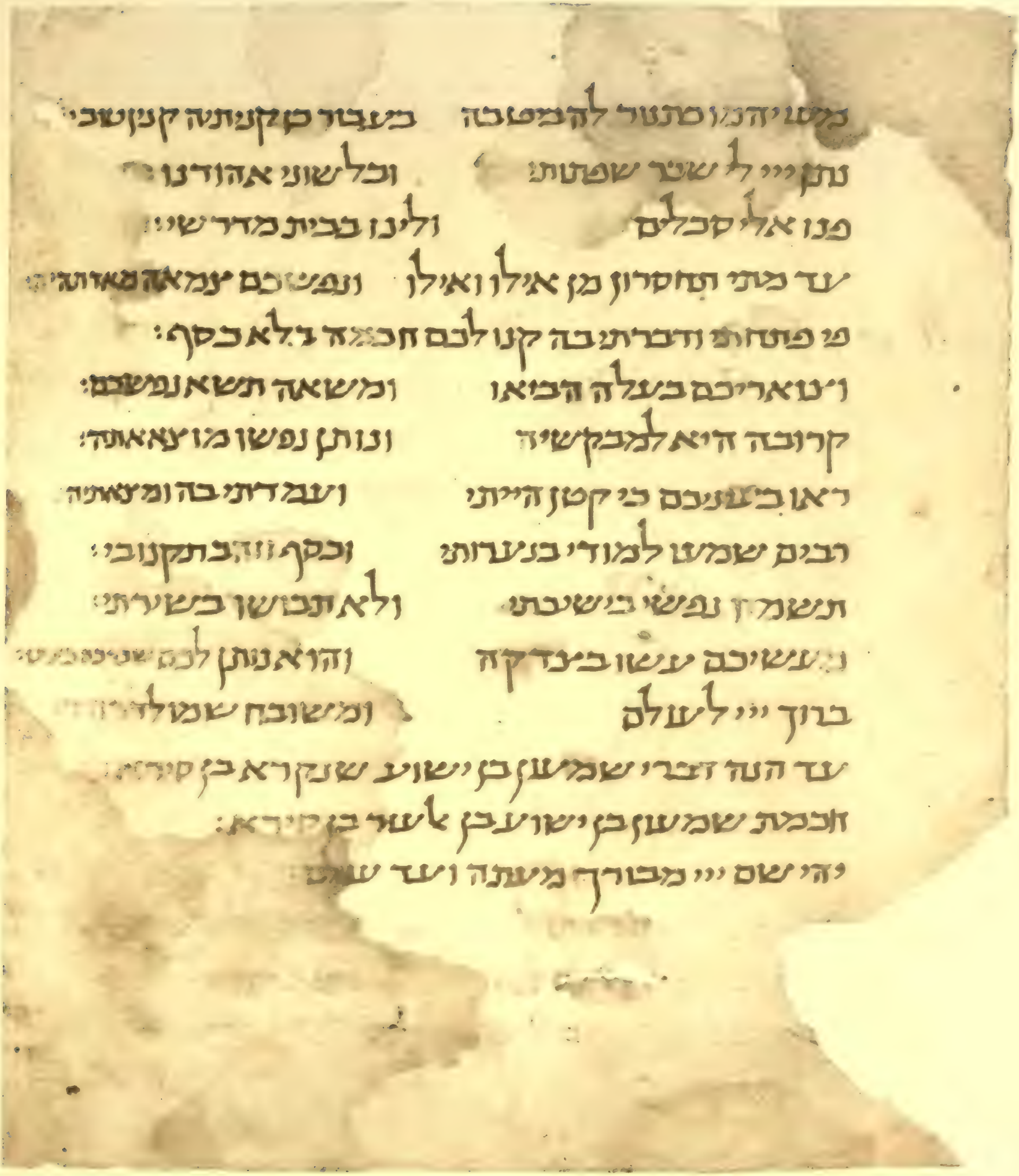

מעי יהמו כתנור להביט בה בעבור כן קניתיה קנין טוב:
נתן ייי לי שכר שפתותי ובלשוני אהודנו:
פנו אלי סכלים ולינו בבית מדרשי:
עד מתי תחסרון מן אילו ואילו ונפשכם צמאה מאוד:
פי פתחתי ודברתי בה קנו לכם חכמה בלא כסף:
וצואריכם בעלה הביאו ומשאה תשא נפשכם:
קרובה היא למבקשיה ונותן נפשו מוצא אותה:
ראו בעיניכם כי קטן הייתי ועמדתי בה ומצאתיה
רבים שמעו למודי בנערותי וכסף וזהב תקנו בי:
תשמח נפשי בישיבתי ולא תבושו בשירתי:
מעשיכם עשו בצדקה והוא נותן לכם שכרכם בעתו:
ברוך ייי לעולם ומשובח שמו לדור ודור:
עד הנה דברי שמעון בן ישוע שנקרא בן סירא:
חכמת שמעון בן ישוע בן אלעזר בן סירא:
יהי שם ייי מבורך מעתה ועד עולם:

M S. B. Ecclus. li, 21 to the end

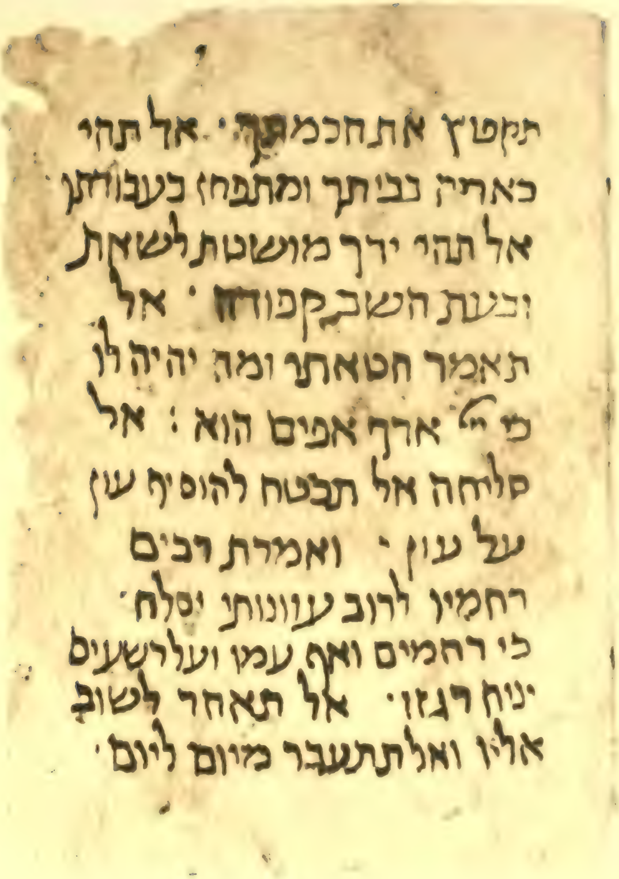
תקפוץ את חכמתך · אל תהי
כאריה בביתך ומתפחז בעבודתך
אל תהי ידך מושטת לשאת
ובעת השב קפוצה · אל
תאמר חטאתי ומה יהיה לי
כי יי ארך אפים הוא : אל
סליחה אל תבטח להוסיף עון
על עון · ואמרת רבים
רחמיו לרוב עוונותי יסלח ·
כי רחמים ואף עמו ועל רשעים
יניח רגזו · אל תאחר לשוב
אליו ואל תתעבר מיום ליום ·

MS. C. Ecclus. iv, 23, 30, 31; v, 4—v, 7^b

כי פתאום יצא זעמו ובעת נקם
תספה · אל תהי זורה לכל
רוח ואל תלך לכל שביל ·
היה סמוך על דברך ואחרי
יהיה דבריך · היה נכון
בשמועה טובה ובארך
ענה תענה נבונה · אם
יש אתך ענה ריעך ואם
אין שים ידך על פיך · כבוד
וקלון ביד בוטח ולשון אדם
מפלתו · חיך יטעם מטעמי זבד

MS. C. Ecclus. v, 7c; v, 9—v, 13+

תשיג חכמה · כחורש וכקוצר
קרב אליה וקוה לרוב תבואתה
כי בעבודתה מעט תעב
למחר תאכל פריה · כי
אחר תמצא מנוחתה
ונהפך לך לתענוג · כל שיחה
חפוץ לשמוע ומשל בינה
אל יצאך · אל תעש רע
ישיגך רע · רחק מעון
מלך · אל תבקש מא
משלת · וכן ממלך מוש
אל תבקש להיות

מת
שו
אין

MS. C. Ecclus. vi, 18[b], 19, 28, 35; vii, 1, 4, 6[a]

MS. C. Ecclus. vii, 6b, 17, 20, 21, 23–25

שונא · אל תשמח אל שמץ
תענוג אשר פי שנים רישו
אל תהי זולל וסובא ומאו
אין בכיס · פועל זאת
עשיר ובוזה מעוטים
ירעע · יין ונשים
זו לב ונפש עזה
שחית בעליה · ...
ע ונתע
מאס ברים
יש מחריש מאין מענה
ויש מחריש כי ראה עת

MS. C. Ecclus. xviii, 31[b] — xix, 3[b]; xx, 5, 6

חכם יחריש עד עת
וכסיל לא ישמור עת יש
חכם לרבים נחכם ולנפשו
הוא גואל׃ ויש חכם
לנפשו יחכם פרי דע
על גויתו׃ חכם לנפ
ישבע תענוג וכל ר
יאשרוהו׃ חכם ע
ד ושמ
עולם׃ חכם
במעט דבר נפשו טובת
כסילים ישפוך חכמה

MS. C. Ecclus. xx, 7; xxxvii, 19, 22, 24, 26; xx, 13

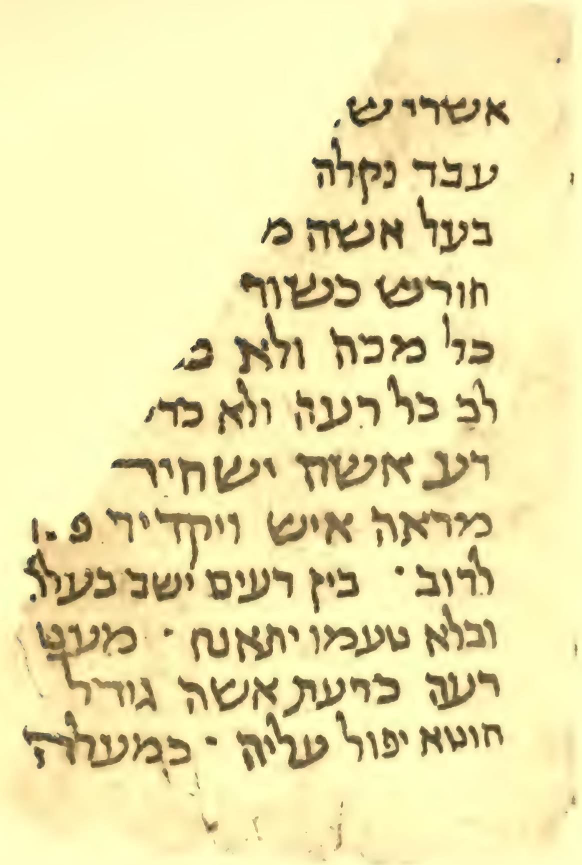

אשרי ש
עבד נקלה
בעל אשה מ
חורש כשור
כל מכה ולא כ
לב כל רעה ולא כר
רע אשה ישחיר
מראה איש ויקדיר פ.ו
לרוב׳ בין רעים ישב בעלה
ובלא טעמו יתאנח ׳ מעט
רעה כרעת אשה גודל
חוטא יפול עליה ׳ כמעלה

MS. C. Ecclus. xxv, 8, 13, 17—20a

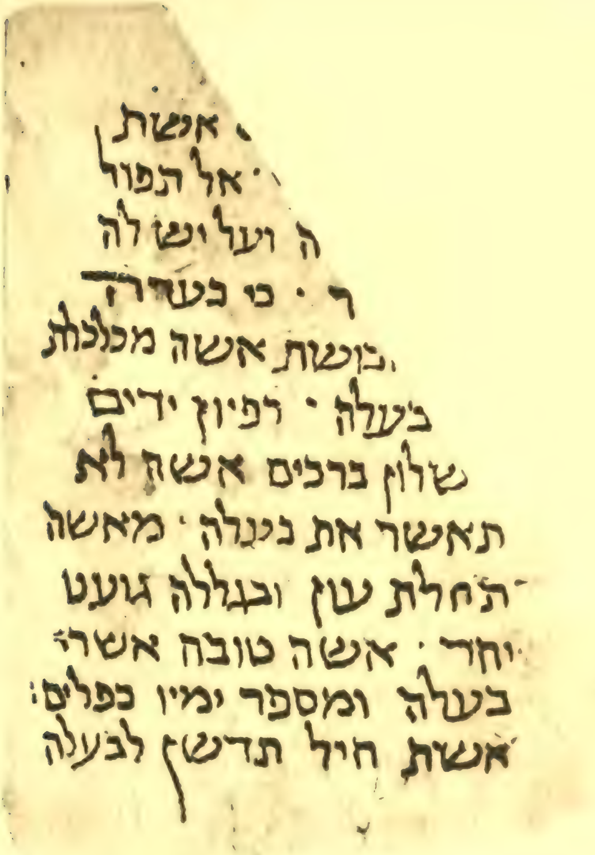
אשת
אל תפול
ה ועל ישׁ לה
ר · כי בעדה
בושת אשה מכלכלת
בעלה · רפיון ידים
שלון ברכים אשת לא
תאשר את בעלה · מאשה
תחלת עון ובגללה גוענ
יחד · אשה טובה אשרי
בעלה ומספר ימיו כפלים:
אשת חיל תדשן לבעלה

MS. C. Ecclus. xxv, 20b—24; xxvi, 1, 2a

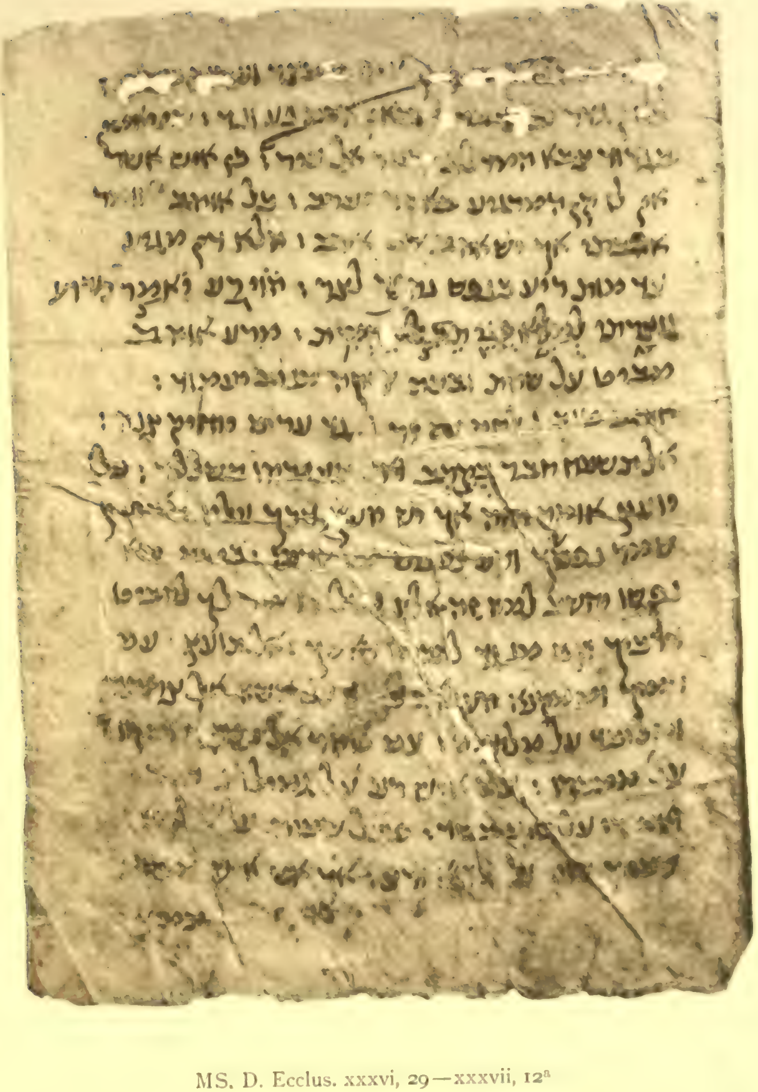

MS. D. Ecclus. xxxvi, 29—xxxvii, 12[a]

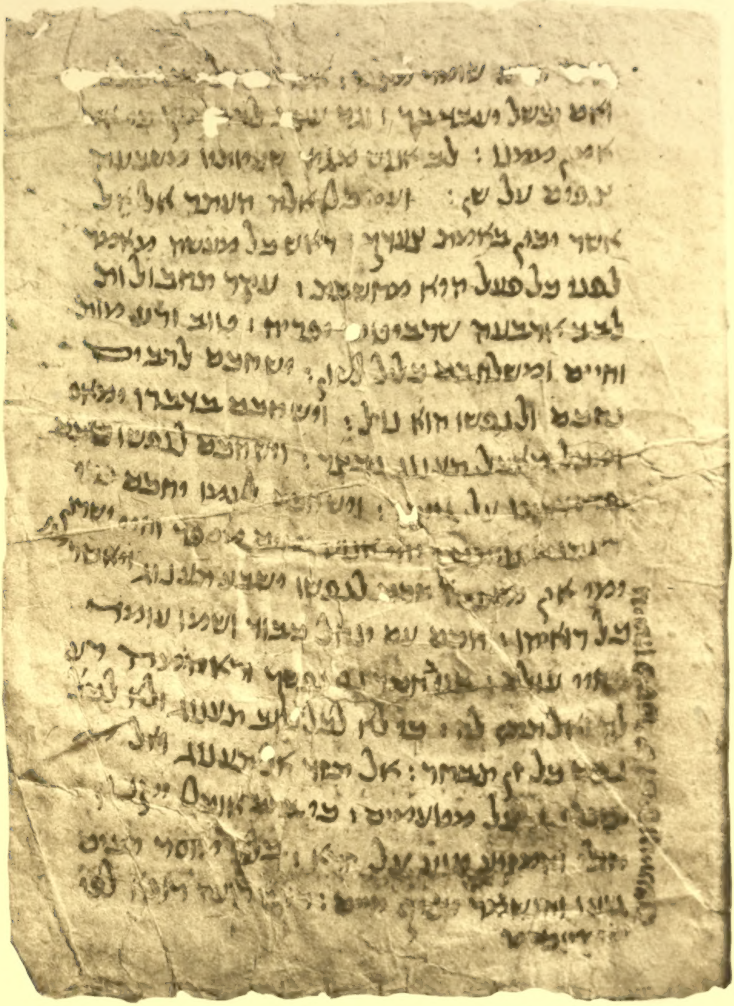

MS. D. Ecclus. xxxvii, 12b—xxxviii, 1a